Kültür Ve Edebiyat Dergisi

Seb-i Yelda

Temmuz 2025 SAYI: 17
www.sebiyelda.com

05 | AYAĞIMA YAPRAK TAKILDI
Zeynep Gülşen

06 | PEPUK KUŞU'NUN HİKÂYESİ
Semih Demir

13 | NESLİ TÜKENEN NESİL
Ali Cöre

21 | BİR ÇUVAL PİRİNÇ
Sadık Uyar

Şeb-i Yelda Edebiyat Grubunun insiyatifinde üç ayda bir yayınlanan kültür ve edebiyat dergisidir.

sebiyelda2020@gmail.com

sebiyelda.com

Seb-İ Yelda

Seb-i Yelda

sebiyelda2020

EDİTÖR: Mehmet KARADAYI

YAYIN KURULU :
Ahmet AYDIN
Zafer Ayvaz
Ömer Faruk EREN
Ekrem YURTSEVER
İbrahim ASLAN
Metin ÖZDEMİR
Zeynep GÜLŞEN

GRAFİK TASARIM: Betina B.

SOSYAL MEDYA: Taner TAMTÜRK

Seb-i Yelda

YAZI TESLİM KURALLARI:
Dergi gönüllülük esasına göre yayınlanır.Gönderilen yazılara telif ödenmez.
Yayımlanan yazıların her türlü hukuki sorumluluğu yazar(lar)ına aittir. Yazı gönderenler bu kuralları peşinen kabul etmiş sayılır.

"İÇİNDEKİLER"

01 Editörden
Mehmet Karadayı

02 EBRU
Faruk Demir

03 YÜRÜYORUM / IDE
Ş.Burtaçgiray

04 LUCJAN RYDEL
Ömer F. Eren

05 AYAĞIMA YAPRAK TAKILDI
Zeynep Gülşen

06 PEPUK KUŞU'NUN HİKÂYESİ
Semih Demir

08 KENTİN RUHU
Zafer Ayvaz

09 TÜKENİR
Tuba Toprak

10 SÜBHAN
Rc Gnctrk

11 KIŞ, KASVET VE HÜZÜN
Enes Malik Tunç

13 NESLİ TÜKENEN NESİL
Ali Cöre

14 KARA BULUTLARIN GÖLGESİNDE
Fuat Çomaklı

15 ŞEBİ YELDA'DA
Selim Kocaman

16 POLONYA'DA BİR EDEBİYAT IŞIĞI:
ŞEB-İ YELDA
Ahmet Aydın

18 DOĞRULAR: ALBERT CAMUS
KİTAP İNCELEMESİ
Metin Özdemir

19 FRANSIZCA İLK KUR'ÂN MEALİNİ
YAZAN ÂLİM:
MUHAMMED HAMİDULLAH HOCA
Recep Atıcı

21 BİR ÇUVAL PİRİNÇ
Sadık Uyar

23 HAYALİN SESSİZ YOLCULUĞU
Ertuğrul İncekul

25 Bölüm 4
Mr Mutlukalp

EDİTÖRDEN

MEHMET KARADAYI

Bir U/Mutlu Yürüyüş

Napolyon'a atfedilen bir söz vardır. "General olmayı hayal etmeyen asker, kötü askerdir."
Rusya'da bulunduğum zaman zarfında çok sık duymuşluğum var. Özellikle Sovyetler Birliği zamanında çok kullanılmış. Bu muhteşem söz yalnızca bir askerin hırsını değil, aynı zamanda insanın içindeki ilerleme arzusunu da dile getirir. Hayal kurmanın, daha iyisini istemenin, bulunduğu yerle yetinmeyip bir adım ötesini hedeflemenin ifadesidir bu. Biz de bu sözden ilhamla, her üç ayda bir yayınladığımız kültür ve edebiyat dergimizin geleceğine bakıyor, onu daha geniş kitlelere ulaştırmayı, daha çok okura seslenebilmeyi arzuluyoruz.

Çünkü biliyoruz ki durağanlık yavaş bir gerilemenin habercisidir. Hayatın her alanı gibi yayıncılık da, kültür de, edebiyat da sürekli bir değişim ve dönüşüm içindedir. Eğer biz yerimizde sayarsak, sadece ilerleyememekle kalmayız, zamanla silikleşir, unutulur, yok oluruz. Oysa biz, yaşadığımız çağın hızına kapılmadan ama çağın gerisinde de kalmadan, köklerimizden beslenerek yol almak istiyoruz. Sesimizi çoğaltmak, sözümüzü ulaştırmak, kelimelerle yürekler arasında köprü kurmak istiyoruz.

Bu yürüyüş kolay değil. Evet, yük ağır. Ama yükü omuzlayan çoğalırsa yol hafifler, hedef de yakınlaşır. Bu yüzden yalnız yürümek istemiyoruz. Yazarlardan, şairlerden, okurlardan, derdi kültür ve edebiyat olan herkesten destek bekliyoruz. Sözümüzü çoğaltmak, sesimizi uzaklara taşımak, bu dergiyi büyütmek istiyoruz. Çünkü bu dergi yalnızca bizim değil; kalemin, kelimenin, düşüncenin ve duygunun dergisidir. Onun yaşaması, gelişmesi, tanınması hepimizin ortak sorumluluğudur.

Gelin, birlikte yürüyelim.
Hayalimiz büyük, çünkü inancımız da büyük. Ve biliyoruz ki büyük hayaller, ancak birlikteyken gerçeğe dönüşür.

OKYANUS

FARUK DEMİR

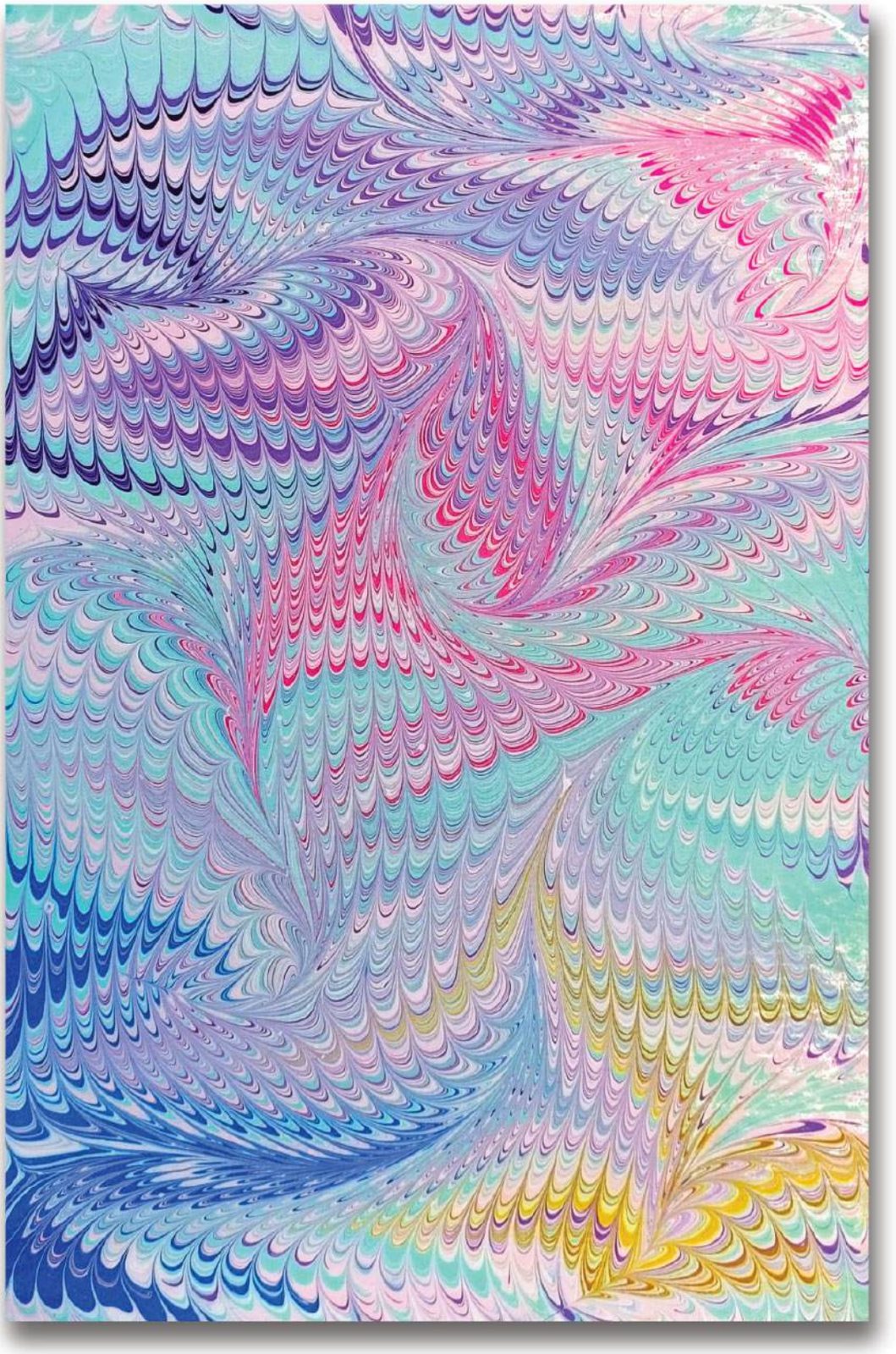

Ş.BURTACGIRAY

YÜRÜYORUM

Umutlara tutunmaya, kaygılardan sıyrılmaya, adalete, haksızlıklar karşısında eğilmemeye, bir çağın utancıyla yüzüne tükürülmemeye, boynumu eğmek isteyene vermemek için kelleyi yürüyorum.
Yetimi öksüzü sömürene, hastaya yaşlıya zulmedene, kadına çocuğa gücü yetene dur demek için yürüyorum.
Ar namus bilmeyene, terbiyeden nasibi olmayana, mazlum kanı döküp doymayana, karşı çıkmak için yürüyorum.
Sürgüne, göçlere zorlayana, kazandığın üç kuruşu da darlayana, gelene gidene havlayana, namusu vicdanı olmayana geçit vermemek için yürüyorum.
Anam "Bunlar bu işten yılmaz yavrum, yaptığı zulümden dönmez, milleti ezmekten bıkmaz." dedi. "Boşver." dedim "Ana, ben bunu bilir bunu derim. Yerimde mi oturayım pespaye ve derbeder."
Hayır, hayır! Son gücümle canımı dişime taktım yürüyorum.
Ve ey zalim! Kuyuya atsan da durmayacağım! İsmimi silsen de orda olacağım, sırtıma binsen de silkinip, tekrardan doğrulup, öldürsen de yeniden yeniden dirilip yalın kılıç adalete yol olacağım. Yorulmayacağım çünkü ben HAKLIYIM! Hakk'a, halkla ve Hak için YÜRÜYORUM.

IDE

Ş.BURTACGIRAY

Idę – by uchwycić się nadziei, zrzucić z siebie ciężar niepokoju, nie schylać głowy przed niesprawiedliwością, nie dać opluć się hańbą tej epoki, nie oddać karku tym, którzy chcą mnie zniewolić.
Idę – by powiedzieć „dość" tym, którzy wykorzystują sieroty i wdowy, którzy uciskają chorych i starszych, którzy znęcają się nad kobietami i dziećmi, nad tymi, którzy nie potrafią się bronić.
Idę – by sprzeciwić się tym, którzy nie znają wstydu, którzy nie wiedzą, czym jest honor, którzy upajają się krwią uciśnionych.
Idę – by nie pozwolić tym, którzy wypędzają ludzi na wygnanie, którzy pozbawiają człowieka nawet jego ostatniego grosza, którzy szczekają na każdego, kto przyjdzie lub odejdzie, którzy nie znają ani sumienia, ani moralności.
Matka powiedziała:
„Synu, ci ludzie się nie cofają. Nie wyrzekną się swego okrucieństwa. Nie znudzi ich miażdżenie narodu..."
„Nie szkodzi, mamo" – odpowiedziałem – „ja wiem tylko jedno i to powiem: mam siedzieć bezczynnie, jak nędzarz i włóczęga?"
Nie, nie! Z ostatnich sił, z zaciśniętymi zębami – idę! I ty, o tyranie!
Choćbyś wrzucił mnie do najgłębszej studni – nie zatrzymasz mnie. Choćbyś wymazał moje imię – będę tam obecny. Nawet jeśli zapragniesz wspiąć się na moje plecy – zrzucę cię z siebie, podniosę się znów. Nawet jeśli mnie zabijesz – odrodzę się raz po raz, z nagim mieczem w dłoni stanę się drogą do sprawiedliwości.
Nie zmęczę się. Bo mam rację!
Idę – ku Prawdzie, z Ludem i dla Prawdy!

ÖMER F. EREN

LUCJAN RYDEL

Lucjan Rydel (1870-1918), hukuk doktorası yapmış bir şair, çevirmen, nesir ve oyun yazarıdır. 1888-1894 yılları arasında Jagiellonian Üniversitesi Hukuk ve Siyaset Fakültesi'nde eğitim gördü. Hukuk eğitimine rağmen, Rydel doktorasını aldıktan hemen sonra edebiyat, tarih ve sanat tarihi üzerine yoğunlaştı. 1894'te Berlin Üniversitesi'nde bu alanlarda çalışmalarına başladı. 1895 sonbaharında Varşova'ya taşındı ve burada sanat tarihi ve edebiyat eleştirisi üzerine çok sayıda çalışma ve makalenin yanı sıra Gazeta Polska da dahil olmak üzere çeşitli yayınlarda köşe yazıları yayınladı. 1896'da Kraków Sanat Akademisi'nden burs alarak Paris'e gitti. Sorbonne, College de France ve Ecole des Beaux Arts'ta derslere katıldı.

1897'de Galiçya'ya döndü ve daha sonra Kraków'a yerleşti. 20 Kasım 1900'de Bronowice'li bir çiftçinin kızı olan Jadwiga Mikołajczykówna ile evlendi. Paris'e yaptığı bir burs gezisi sırasında, mitolojik sahneleri anlatan atmosferik ve betimleyici soneler yazdı. Bu soneler 1899'da Poetry'nin ilk cildinde yayınlanan "Yunan Mitolojileri" adlı yazım dizisini oluşturdu.

Tiyatro kariyeri tek perdelik oyunlarla başladı. Maeterlinck'n Anne Draması ve fantastik gizem oyunu Dies Irae. İkisi de 1893'te sahnelendi. 1895'te ise Na Marne (Boşuna) sahnelendi. Daha az popüler ve eleştirmenlerce beğenilen eserler ise ahlakçı eğilimlere sahip olanlardır. 1863 Ayaklanması'nı konu alan psikolojik bir drama Sonsuza Dek (1903) ve Polonya topraklarının Alman yerleşimciler tarafından satın alınmasını önlemeyi konu alan Bodenhein. İlk gösterimi 1906'da yapılmış, 1907'de yayınlanmıştır.

Lucjan Rydel ayrıca peri masalı şiirleri yayınlamıştır. Örnek olarak 1903 tarihli Kasia ve Prens'in Hikayesi, Pan Twardowski (1906), Madejowe łoże (Madejowe łoże, 1909) gösterilebilir. Ayrıca antik Yunanistan hakkında sanatsal ve bilgili bir şekilde yazılmış hikâyeleri de vardır. 1909 tarihli Ferenike ve Pejsidoros ve tarihi taslaklar Awanturnik 18 wieku, 1903 tarihli Prens "Denassów"ve 1910 tarihli Królowa Jadwiga bunlara örnektir. Büyülü Çember'in yazarı, parlak bir çevirmen olarak takdir görmüştür. Lucjan Rydelin idealize edilmiş hayat görüşü: "Dünyada çok az iyilik var, ama dünyanın çok fazla iyiliğe ihtiyacı var..." şeklinde özetlenebilir.

Şair ve Hukukçu Rydel

Lesław Tatarowski'nin vurguladığı gibi, genç Lucjan'ın giderek belirginleşen ve cesurlaşan edebi yeteneği, bir edebiyatçı ve filolog olarak yaşam yolunu belirliyor gibiydi. Ancak, oğlunun mali geleceği konusunda endişelenen babası, çok daha pragmatik bir eğitim yolu önerdi: Hukuk eğitimi. Oğlu tavsiyesine kulak verdi ve 1888'de Kraków'daki mezun olduğu okulun Hukuk Fakültesi'ne -o zamanlar Hukuk ve Siyaset Fakültesi olarak biliniyordu.- kaydoldu. Altı yıl sonra doktorasını aldı.

Genç yazar, Marian Sokołowsk'nin Krakow anıtlarını keşfetmeyi içeren pratik sanat tarihi çalışmalarından da etkilenmişti. Ayrıca Maksymilian Iskrzycki'nin Sofokles'in Kolonos'taki Oidipus'u üzerine verdiği derslere, Stanisław August dönemi edebiyatı, Słowacki ve Krasiński üzerine verdiği monografik derslere, Polonya şiirine ve 19. yüzyıl edebiyatı çalışmalarına da katıldı.

Son Yıllar

Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesinin ardından Rydel ailesi Çek Cumhuriyeti'ne (Pardubice, Prag) sığındı, ancak Haziran 1915'te Kraków'a dönmeye karar verdiler. Yazar, savaş koşulları ve cepheye yakınlığı nedeniyle özellikle zor olan Tygodnik Polski'nin editörlüğünü ve Juliusz Słowacki Tiyatrosu yönetmenliğini üstlenmeyi kabul etti. Kraków Güzel Sanatlar Akademisi'nde Yunan sanatı üzerine dersler veriyor ve öğrencilerle Wawel Şatosu'nu gezerek, diğer konuların yanı sıra Aziz Leonard'ın Romanesk mahzeni ve yakın zamanda keşfedilen Aziz Felix ve Adauctus'un Romanesk öncesi rotundası hakkında konuşuyordu. Soğuk ve efor, hasta bedenini zayıflatmıştı: 29 Mart'ta doktor zatürre teşhisi koydu. Paskalya'da yazar, nabzı ve kalbi zayıflayarak ölüme yaklaştı. Lujan Rydel saat 14:00'te öldü. 8 Nisan 1918. Czas gazetesinde yayınlanan ölüm ilanının yazarı şöyle yazmıştı. "Mezarına tüm gücü ve yaratıcı enerjisiyle gidiyor (...) Yüksek vasıflı bir şair, sayısız sahne eserinin yazarı (...) Greko-Romen edebiyatının bir aşığı ve tutkunu, bu edebiyatın Polonya'nın sahip olduğu en iyi çevirmenlerinden biri" (J. Dużyk, a.g.e., s. 458).

Lucjan Rydel'n Eserleri Üzerine Birkaç Söz: Polonya Beytüllahimi'nin yazarının gençlik yılları, kriz ve eski sanat modellerinin (Jan Matejko, Adam Asnyk, Henryk Sienkiewicz) alacakaranlığı dönemiydi. Krakow, sanayi eksikliğini, ekonomik krizi ve özellikle Galiçya'nın başkenti Lviv'e kıyasla idari düzeydeki düşüşü, kendi üniversitesi, tiyatroları ve canlı kültürel yaşamıyla bir ölçüde telafi etti. En önemlileri, Üniversite ve Sanat Akademisi tarafından özenle geliştirilen tarihi, filolojik ve hümanist geleneklerdi. Sanatçıların ve entelektüellerin hayal gücünü, her yerde bulunan sanat ve mimariyle sürekli destekleyen son derece etkileyici bir eğitim kurumuydu.

Dramları ve şiirleri bir kenara bırakırsak, hayatının sonlarına doğru, belki de dünyevi yolculuğunun sonuna yaklaştığını hissederek, Lucjan Rydel'in anılarını yazmaya başladığını belirtmek gerekir. Ne yazık ki anılarını tamamlayamadı, ancak geride yakın ve sevilen birçok kişiyi tasvir eden bir aile destanı bıraktı. Anıları, aynı zamanda 1830 ve 1863 ayaklanmalarıyla yakından bağlantılı bir tarihtir. Yazara geçmişe dair bir kült aşılayan, en yakın akrabalarının kalbinde canlılığını sürdüren gerçek bağımsızlık gelenekleri ve onu, bağımsız bir Polonya devletinin yeniden doğuşu hayalleri ile dolu eserleri ve günlük düşüncelerini sürekli olarak etkileyen ateşli bir vatansever yapan. (J. Dużyk, Droga..., s. 20).

CENNET - LUCJAN RYDEL

Cennetin kapıları benim için açıldı
Ve cennetin ışıldayan duvarlarından içeri girdim
Ve altın rengi parlaklık beni sardı
Melek koroları etrafımda duruyor
Beyaz tüyler yayılmış.
Korku, arzu, keder nedir bilmiyorum
Işık, sessizlik, huzur içinde yaşıyorum—
—Bütün bu cennet... senin kalbinde.

ZEYNEP GÜLŞEN

AYAĞIMA YAPRAK TAKILDI

Yürümek zor gelmese o gün kilometrelerce yürüyebilirdi. İçinde dağ kırlangıçlarının kanatlarına takılan ümitlerden coşkun bir sel akıyordu. Ama yapmadı. Markete kadar gidip geri dönmeyi daha sıcak buldu. Yol iki taraflı dizilmiş ağaçlarla beraber uzuyordu. Marketten çıktıktan sonra okyanus esintisinden gelen temiz havayı içine çekti ve ağaçların gölgesinde uzayan kaldırımdan evine doğru yürüdü.

Düşünceli hali çevresine odaklanmasına engel oluyordu. Bir ara nasıl olduysa yere düşen bir yaprak ayağına takıldı. Bir rüyadan uyanır gibi oldu. Ayağına takılan yaprağa baktı. Daha başka yapraklar da vardı yerde. Sebepsiz düşmezlerdi onlar yere; yukarıdan aşağıya, daldan toprağa. Ağaç vazgeçmişti. Bırakmıştı usul usul aylarca tuttuğu, beslediği eli. "Vazgeçiş!" dedi. Sesi çınladı göğsünün ortasında.

Vazgeçiş...

Vazgeçilen mi, vazgeçen miydi?

Bu soruyu sormaya korkmuştu nedense. Baktığında can paresinin gittiğini göreceği için geriye dönmeye korkan bir anne gibiydi. Aklına gelen soru bir buğu gibi uçup gitmeliydi.

Tutmak isterken daha patlayıveren sudan baloncuk gibi şeffaf ve kırılgan olmalıydı. Ağırlık yapmadan, yüreğini yormadan. Ruhunu örselemeden.

Yaprak çok güvendiği ulu ağacın dalından kopup yere düşerken neler hissetmişti? Yüreğine korkular salınmış mıydı? Narin teni toprağa değince incinmiş miydi? Kim kimden vazgeçmişti? Ağaç mı yaprağından, yaprak mı ağaçtan? Yoksa her ikisi de hayatın akışına dem tutmuş da mevsimleri evirip çeviren gücün göstergesi mi olmuştu?

Sorular... Bitmeyen tükenmeyen...

Vazgeçtikleri ya da hatıralar sandığına koyup üzerlerine hicret kilidi vurdukları bir bir dökülmeye başladı. Aman Allah'ım! Neler vardı neler!

Yıllar vardı. Yaşananlar vardı. Hele hele alışkanlıklar... En can yakanı da ayrılıklardı. Annenin kokusunu aramaktı bir tülbentin aklığında. Bir fotoğrafta kaybolmaktı evlat çarpıntısında.

Bazen bir sesle irkilmekti. "Annem ben geldim"

Dönüp baktığında ruhsuz bir duvara vurulmasıydı bakışlarının.

"Hiçbir şey göründüğü kadar kötü değildir." dedi. Ve ömür yapraklarına doğru eğildi."

Ömür...

Dört şeklin bir araya geldiği ama iki sesle söylenen.

Ömür... An an, damla damla süzülen.

Ömür... Gecelere serilen hasret, yüreğe saplanan serzeniş.

Ömür... Verilen bir sözle yeni bir varoluş.

Ömür... Ömrüne ömrünü vereceğin minicik tik taklara mısralar dizdiğin.

Ve ömür... Bazen dayanılmaz bir vazgeçiliş bazen lütuflar dolusu var ediliş.

Teselliye yetmez ne cümleler ne de destanımsı hikayeler.

Bir düğüm, kördüğüm vardır tam da şuranda. Ömre atılan en acı düğümdür bu.

Vaktin vazgeçip bıraktığı sarı bir yapraktır o gurbetin bağrında. Çarpar ayaz, çarpar zaman, çarpar koca bir avaz ve çarpar yürek. Kocaman bir varoluş, yüce bir hayata dokunuş. "Ben buyum belki de. Hayat suyunun kaynağından kopup gelen şebnem.

İlahi rahmetin nakışlarında şekillenen iç içe bir alem."

Gün ikindi vaktinin sınırlarında geziniyordu. Bu arada bir yaprak daha düştü yere başka bir ağaçtan. Durdu, ağaca baktı. "Ömür." dedi içinden. Ömrüme çizilen desenler ne kadar da belirgin. Yeryüzü gibi. Masmavi göğü de var. Denizler kadar hisler, dağlar kadar hayaller.

Güneş doğunca görünmez olan yıldızlar ve gelen gece. Bir metafor içindeyim de düşlerime açılmak istiyor gibiyim.

Eğildi, ayağına takılan yaprağı aldı eline. Sapından tuttu. İki parmağının arasında biraz döndürdü. Sararmış renklerinde ayrı bir güzellik olduğunu fark etti. Bir el gibiydi beşe ayrılmış haliyle. Yaprağın canlılığı gitmemişti henüz. Sapındaki serin havayı hissetti dokunuşlarından. "Yaprak rüzgara ne kadar direnebilir ki? Bir dala tutunmak değil mi elinden gelen? Ancak o da bırakır bir zaman tuttuğu elini. Ve sen düşersin sonsuz bir aleme.

Yükselmek de derler kimileri ona. Uçarmış ulaşıncaya kadar cennetteki ağacına."

Koyu sarı renkli yaprağı kitabın sayfalarının arasına özenle yerleştirdi. "Yıllar ne çabuk geçti!" diye geçirdi içinden. Ayağına takılan yaprağı aldığı günü hatırladı. Sonra hayatı, vazgeçişi, terk edilişi... Ağlayacak oldu yine. Bu sefer bırakmadı kapıdan sızan ışıklar onu kendi haline. Günü ve geceyi inşa edenin hakkı için büyüyecek, yükselecekti ümit dolu göklere.

Yürümek zor gelmese çıkıp kilometrelerce yürüyebilirdi. "Yazmalıyım, hem de günlerce!" dedi.

SEMİH DEMİR

PEPUK KUŞU'NUN HİKÂYESİ

"Yeni bir güne merhaba!" diyerek pencereyi açtım. Bahçede gezinen kedileri izlemeye koyuldum.
Bir sarı bir de siyah iki kedi bahçeyi turlamaktaydı. Evin köşesindeki dalları çatıya ve pencereye sarkan elma ağacının üstünden bir ses geldi. Sanki birisi bana sesleniyordu. Görünürde kimseler yoktu ama dikkatle bakınca irice ve alımlı bir kuşun elma ağacının aşağı sarkan dalında durduğunu fark ettim. Bir süre sonra kuş ötmeye başlayınca kuşu tanıdım. O da ne! Bu bizim Pepuk Kuşuydu. Onu ürkütmeyecek bir ses tonuyla,"Hayırdır Pepuk, bana bir şey mi söyleyeceksin?" diye pencereden başımı dışarı çıkarıp usulca seslendim. "Bana mı dedin kardeş?" dercesine kuş öylece dalda durup bana bakarak ötmeye devam etti. "Ey Pepuk! Yoksa, annemin kaybolan öküzünün yerini söylediğin gibi benim de kaybettiklerimin nerede olduğunu mu söyleyeceksin? İnan bana bu on senede o kadar çok şeyim kayboldu ki hangi birini bana söyleyecek ve bulduracaksın çok merak ediyorum. Servetim, dostlarım, ailem, yıllarım, sağlığım kayboldu. En önemlisi de hayata dair olan umudum, yaşama sevincim kayboldu. Bunlardan hangisini bulduracaksın bana?"
Yıllar önce annem daha küçük bir çocukken hayvanlarına çobanlık yaptığı sırada öküzünü kaybetmiş. Öküzünü ararken bu Pepuk kuşu ona birkaç kez, "Siyah öküz Çimur çeşmesinde." diye seslenmiş. Bir süre etrafına bakınan annem sesin sahibini aramış. Kimseler yokmuş ama ağacın üstündeki Pepuk Kuşunun ona seslendiğini fark etmiş. Kuşun konuştuğuna mı şaşsın öküzün kaybolduğuna mı yansın. Annem hızla çeşmeye koşunca gerçekten siyah öküzün çeşmede olduğunu görmüş. O çeşme ve çevresi amcasına aitmiş ve oraya hayvan sokulmasına çok kızarmış. Kimse görmeden gidip öküzü oradan çıkarmış. Ama yıllarca Pepuk Kuşunun onunla konuşup öküzün yerini söylediğini anlatmış.

Pepuk Kuşunun Türkçedeki ismi guguk kuşudur. Çok ilginç bir yaşam tarzı olan asalak bir kuş türüdür. Yavrulayacağı zaman diğer kuşları takip eder, onların yuvasındaki yumurtalarla kendi yumurtasını değiştirir ve kuluçkadaki kuş anlamasın diye de o kuşun yumurtasını kırıp atarmış. Yuvadaki anne kuş, yumurtadan çıkan kuşun Pepuk Kuşu olduğunu anlayana kadar pepuk yavrusu uçup kendi hayatını kurarmış.

Bizim yörede bu kuşun dramatik ve bir hayli de trajik bir hikâyesi vardır. Hikâye Kürtçe ve Zazaca olarak anlatılır ve farklı anlatımları da bulunmaktadır. Hikâyeye göre köyün birinde mutlu mesut geçinen bir aile varmış. Ailenin bir kız bir de oğlan çocuğu varmış. Gel zaman git zaman anne hastalanıp vefat etmiş. İki küçük çocuğa bakmak ve evin işlerini yapmak babaya zor gelince tekrar evlenmiş. Yeni gelen üvey anne zamanla çocuklara çok kötü davranmaya başlamış. Üvey anne-baba evde olmadığı zaman çocukları sürekli dövüyor ve eziyet ediyormuş. Bir gün üvey anne çocukları evden göndermek maksadıyla dağa gidip kenger toplamalarını söylemiş. İki kardeş erkenden yola koyulmuşlar. Küçük kız kardeş çuvalı sırtlamış erkek kardeş de çapayı almış ve dağın yolunu tutmuşlar. Akşama kadar erkek kardeş kengerleri kazımış ve kız kardeşine vermiş. Kız kardeş de erkek kardeşinin verdiği kengerleri temizleyip sırtındaki çuvala atmış. Evden çıktıklarından beri vakit epey ilerlemiş. Akşam olmuş karanlık çökmeye başladığı sırada erkek kardeş, "Epey kengerimiz oldu, haydi eve dönelim." demiş. Kız kardeş o sırada sırtındaki çuvala bir bakmış ki çuval boş. Erkek kardeşine, "Çuval boş, kengerler yok!" demiş.
Erkek kardeşi telaşla, "Sen ne yaptın? Kengerlerin hepsini yedin mi? Biz şimdi annemize ne diyeceğiz?" diyerek çıkışmış. Kız kardeş, "Vallahi ben yemedim." dese de kardeşini ikna edememiş. Meğer ki üvey anne yine yapacağını yapmış, kötülük olsun diye çocuklara delik çuval vermiş.

Annenin içinden, "Akşama kadar kenger toplarlar. Verdiğim delik torba dolmayacağı için akşam karanlığına kalırlar ve çocukların başlarına bir iş gelir, ben de onlardan kurtulurum." diye geçiyormuş. Kız kardeş korkuyla, "Sen bana kengerleri verdin ben de alıp torbaya koydum. Sonrasında ne oldu bilmiyorum."demiş.

Erkek kardeş topladıkları kengerleri kız kardeşinin yediğini düşünmüş. Bir süre tartıştıktan sonra kız kardeş, "Bana inanmıyorsan karnımı bu bıçakla yar ve içine bak." demiş. Erkek kardeş kız kardeşinin karnını yarar ve içine bakar ki zavallı kardeşinin karnı bom boştur. Sonra torbaya bakar. Torbanın altı deliktir. O yüzden topladıkları tüm kengerler dökülmüştür. Erkek kardeş pişman bir şekilde, "Allah'ım ben ne yaptım! Kardeşim doğru söylemiş. Boşu boşuna kardeşimi öldürdüm. Şimdi eve de dönemem. Yaptığım bu kötü işi babama nasıl diyeceğim?" diye kendi kendine söylenmeye başlamış.

Kardeşine güvenmeyip onun ölümüne sebep olan erkek kardeş acı ve vicdan azabıyla kıvranır durur. Az ötesinde akıp duran pınarda kardeşinin cansız bedenini yıkayıp gözyaşlarıyla kardeşini toprağa gömer. Sonra erkek kardeş hiç durmadan acı ve gözyaşı ile Allah'a yalvarır, "Allahım ben çok kötü bir iş yaptım ve günahsız kardeşimi öldürdüm. Bu günahımı bir tek sen görüp şahit oldun. Allah'ım senden başka kimse bana yardım edemez, benim bu halimi anlayamaz. Sen affedicisin, beni affet. Bu cürümümden dolayı senden başka kimse beni affedemez. Ne olur Rabbim! Bu hatamdan dolayı beni bir kuşa çevir; çevir ki kıyamete kadar kardeşimin başında bu günahıma tövbe edip ağıt yakayım. Benim acı ve feryat dolu ötüşümü duyanlar kardeş sevgisini, kardeşinin kıymetini anlasın ve aynı hataya düşmesinler."diyerek Allah'a ısrarla nazu niyazda bulunmaya devam etmiş. Rivayet odur ki Allah erkek çocuğun duasını kabul etmiş ve onu bir kuşa dönüştürmüş. O kuş işte bu Pepuk Kuşudur.

İşte o gün bu gündür bu Pepuk Kuşu dağ bayır demeden dolaşarak kardeşini öldürdüğü için herkese kendini ihbar eder, suçunu itiraf eder dururmuş. Her bahar mevsimi sonunda pepuk kuşunun trajik ve acıklı hikâyesiyle dolu olan ötüşü başlarmış. Akşam olduğu halde çocukları eve gelmediğinden dolayı kaygılanan baba yavrularını aramak için dağın yolunu tutar. Baba her yeri aramasına rağmen çocukları hiçbir yerde bulamaz. Çocukların kenger topladıkları yerde bir bıçak ve altı delik olan torbayı görür. Boynu bükük ve üzgün baba pınarın başındaki toprak yığının önünde, kızının mezarından habersiz bir şekilde dizleri üzere çöküp ağlamaya başlar. O sırada kızın mezarının başında yeşeren fidanın üstüne bir kuş gelip konar ve ötmeye başlar. Gelen kuş Pepuktur. Babasının karşısında, bacısının mezarı üzerinde kıyamete kadar hiç bitmeyecek olan dertli ve ibret dolu ağıdını yakar. Konduğu dal acı ve hüzün dolu hikâyeden dolayı aşağı eğilir. Derler ki Pepuk Kuşunun konduğu dal işlenen günahın büyüklüğünden ve ağıttaki dertli hikâyenin acısından kaynaklanan üzüntüden dolayı hep aşağı doğru eğilirmiş. Pepuk'un ağıtı da şöyledir:

Kim yaptı?
Ben yaptım.
Kim öldürdü?
Ben öldürdüm

Niçin öldürdüm?
Bir avuç acı kenger için.
Kim yıkadı?
Ben yıkadım
Vah vah vah vah!

Edebiyatta Guguk Kuşu, genellikle yalnızlık, ayrılık, gurbet ve hasret gibi temalarla ilişkilendirilmiştir. Ayrıca, kendine özgü ötüşü ve yuva yapma alışkanlığı nedeniyle şaşkınlık, aldatılma ve başkasına bağımlılık gibi anlamlar da yüklenmiştir. Hepimizin hayatında bir avuç acı kenger gibi kıymetsiz şeyler için kardeşlerimizi dostlarımızı fiili olmasa da manen yaraladık ya da öldürüp gömmedik mi? Ne için yaptık? Kimi zaman sebep bir tarla, bir ev, bir makam, bir unvan, bir çıkar ama gerekçe ne olursa olsun hiçbir sebep bir kardeşten daha değerli değildir. Pepuk Kuşu gibi vah vah edip ağıt yakmamak için kaçımız işlediğimiz hataların farkına varıp nedamet getirdik. Tüm çırpınışlarımız, uğraşlarımız, oradan oraya savruluşlarımız ve konakladığımız yerlerde ruhumuzu teskin etmek için yaptığımız her şey, sarf ettiğimiz her kelime bizim ağıtımızdır.

ZAFER AYVAZ

KENTİN RUHU

Varşova'nın sokakları
Uzar önde sessiz ve pak
Bize der ki gelin dostlar
Burası sizi kucaklar

Parkları ve müzeleri
Vistül nehri Eski Şehri
Her daim canlı ve dolu
Başkentin cazibeleri

Genç ihtiyar kadın erkek
Herkes mutlu ve huzurlu
Avrupa'nın yıldızında
Gençler her daim umutlu

Doğu dersen doğu değil
Gelenler sadece bilir
Bilmeyenler görmeyenler
Onu hayallerde sanır

Mazurların kadim şehri
Kralların taht merkezi
Tarihteki kahramanlar
Onu daima yüceltir

Yıkılsa da yakılsa da
İnsanları korkmaz asla
Hürriyetin ateşini
Parlatırlar dört bir yanda

Yeşillikler toplu taşım
Onun olmazsa olmazı
Bisikletler hep yollardadır
Sağlıklı kent Varşova'dır

Alışveriş merkezleri
Canlı ticaret yerleri
Hem dinlence hem eğlence
Günler uzar bu şehirde

Her ülkeden akın akın
Öğrenciler çalışanlar
Gelip burada bulurlar
Hem kazanç hem de değer

Burasını betimlemek
Bir şiire sığmaz elbet
Kentin sana ilhamını
Anlarsın uzun kalırsan

Bu kentin ruhu sarıyor
Hemen her gelen gezgini
Döndüğünde iple çeker
Bir dahaki ziyareti

Varşova'm güzel kentim
Ben sana vurulmuşum
Sendeki gizli olan
Memleket ruhunu bulmuşum

TUBA TOPRAK

TÜKENİR

Yazılmamış sözler dilimde esir
İnfazını bekler sözüm tükenir
Adın anılınca kalp müteessir
Kesilir nefesim özüm tükenir

Varlığın y'ârlığım yokluğun ecel
Solumdan yorgunum döktü bak gazel
Dert değil bin kere bende bu emel
Yükselir ar sesim çözüm tükenir

Dilimde beş vakit hasrete sela'm
Boynuma asılmış müebbet kelam
Sustukça kaleme vuruldu melam
Tutulur k'alemim közüm tükenir

Geceyi ay değil başlatan sersin
Bahçemi kör nahif bahçıvan dersin
Sen'onim sesindi sustu neylersin
Kapandı yollarım düzüm tükenir

Hayalin oturmuş kalkmaz gözümden
Şiirlerden sızan mahrem sözümden
Düş'erken saçlarım tel tel yüzümden
Kışım cemre olur güzüm tükenir

Aminsiz dualar saklar dileğim
Yokluğunu içer sarhoş yüreğim
Kokuna muhtacım ey sevdiceğim
Kırılır duallarım tözüm tükenir

Duruvermiş zaman seç taatini
Dilde ar sözlerin defaatini
Kuruvermiş Rahman c'an saatini
Kerahatim olur cüzüm tükenir.

RC GNCTRK

SÜBHAN

Buluta mı sorsak gökyüzün rengini.
Yoksa Beyza'ya mı sorsak derya ile güneşin cezbede dans edişini.
Bebek bilir mi ki tuttuğu parmağın kıymetini, emdiği sütün nev'ini
Kime sorsak ki sevginin hikmetini.
Rahmeti buluta, şefkati süte, suyu toprağa.
Muhabbeti; Aşka mı sorsak acaba.
Diz-dize gelmeyi, göz-göze bakmayı kime sorsak.
Yoksa bir Gül ehline, kul köle mi olsak.
Kışı cemreye, baharı zemheriye.
Kar-buz olur mu dersin, kardelene kardeş.
Karpuzun çekirdeğiyle kabağın çekirdeği aşk eder mi.
Papatyanın her yaprağından seviyor çıkar mı.
Kime sorsak güneşi, dünyayı, mehtabı.
Yoksa seherden önceki fecri kazibe mi.
Yetti artık bu karanlık, daha ne bekliyorsun mu demeli.
Kelebeğin kanadındaki dantelayı.
Kuşun gagasındaki Kay'ı.
Kırlangıç'ın taşıdığı damlayı, deryaya mı sorsak.
Olur mu hiç buz ikliminde bahar.
Ateş ikliminde olur mu hiç ayaz.
Asma kütüğünde ki salkımı, salkımın ucundaki şarabı
Tırtıla mı sorsak ipek ibrişimi, anlatır mı bize hikayesini.
Kılavuz mu yapsak ateş böceğini yolumuza.
Kime sorsak midyenin koynunda ki karidesi.
Kime sorsak ki sevgiyi, kime sorsak.
Var mı ki hakkıyla bilip anlatan.
Ben Arif değilim, maarifim de yok anlatamam.
Boynu bükük bir Gül ile kırılmış bir kalbim var sadece.
O da ben kalbi kırıklarla bilirlikteyim dedi diye.
Aman diyorum, el aman diliyorum geçmesin kırıklığım.
Ta' ki gariblerin sevinçten uyuyamayacağı güne kadar.

ENES MALİK TUNÇ

KIŞ, KASVET VE HÜZÜN

Alarm çalıyor ağır ağır. Saat 7 olmalı. Usulca doğruluyorum yatağımda. Hafiften araladığım perdeden dışarıyı kontrol ediyorum. Hava henüz aydınlıkla karanlık arası bir evrede kararsızlığın doruklarında gezinmekte. Gece boyu havlayan köpeklerin kimi uykuya dalmış kimi sokakları kolaçan etmekte.

Yataktan çıkınca odanın soğuğu ile irkiliyor vücudum. Yatağın sıcağını istemeden ardımda bırakıyorum. Nerede o öğlene kadar uyuyup ardından televizyon başında kahvaltı yaptığım günler. Yavaş yavaş geride bıraktığım çocukluğumu anımsayarak banyoya yöneliyorum. Çeşmeden akan suyun soğukluğu kendime getiriyor beni. Sıcak suyun gelmesi için biraz beklemek gerek. Tıpkı naz yapan sevgililer gibi ağır ağır geliyor sıcak su. Elimi yüzümü yıkadıktan sonra ayık bir şekilde üstümü değiştiriyorum. Bir türlü sevemediğim okul formasını giymediğim için "Müdür yardımcısı bir şey der mi?" korkusunu umursamıyorum.

Her sabah aynı telaşe. Gençliğimin verdiği isyankar tarafımla hocanın karşısına çıkacağım yine. Saati kontrol ediyorum, otobüsü kaçıracağım. Hızlıca çantamı alıp dışarı çıkıyorum.

Havanın soğuğuyla yüzleşiyorum. İliklerime kadar işliyor soğuk. Ne yani, üstüne üç kat giyen ben değil miydim! Daha kaç kat giyinmeliydim? Ne zaman bitecekti bu kış? Hiç kar görmeyen o kadar şehir, o kadar ülke dururken bu kadar kar bize reva mıydı? Bilmiyorum.

Bilinmeyenleri de sırtıma yükleyip yola koyuluyorum. Dedikleri gibi yol çetin, yol karlı. Klasik bir ocak sabahı.

Karların arasından sıyrılarak otobüs durağına varıyorum. Otobüs yine gecikmiş. Yollar karlı ve yokuş olduğu için geç gelir çoğu sabah. Durakta dağların tepesine kurulmuş evimin manzarasını izlemeye koyuluyorum. Van'ın hemen her yeri ayaklarımın altında ufacık, samimi ve bembeyaz. Van gölü grilere bürünmüş, tüm asilliği ile kıyıya vurmakta. Ucu bucağı görünmüyor. Gölün tam karşısında Erciş kıyıları görünmekte sislerin arasından. Kim bilir, belki bir gün Erciş'in il olma hayali gerçek olur. Bir bilinmez daha. Sol tarafa baktığımda tüm ihtişamı ve tepesindeki karlarla Süphan dağı görünüyor. "Bir gün," diyorum, "Elbet bir gün babamla seni de fethedeceğiz. Tıpkı Erek Dağı gibi, tıpkı arkamda duran çetin patikalarla örülü diğer dağlar gibi. Senin de sıran gelecek..."

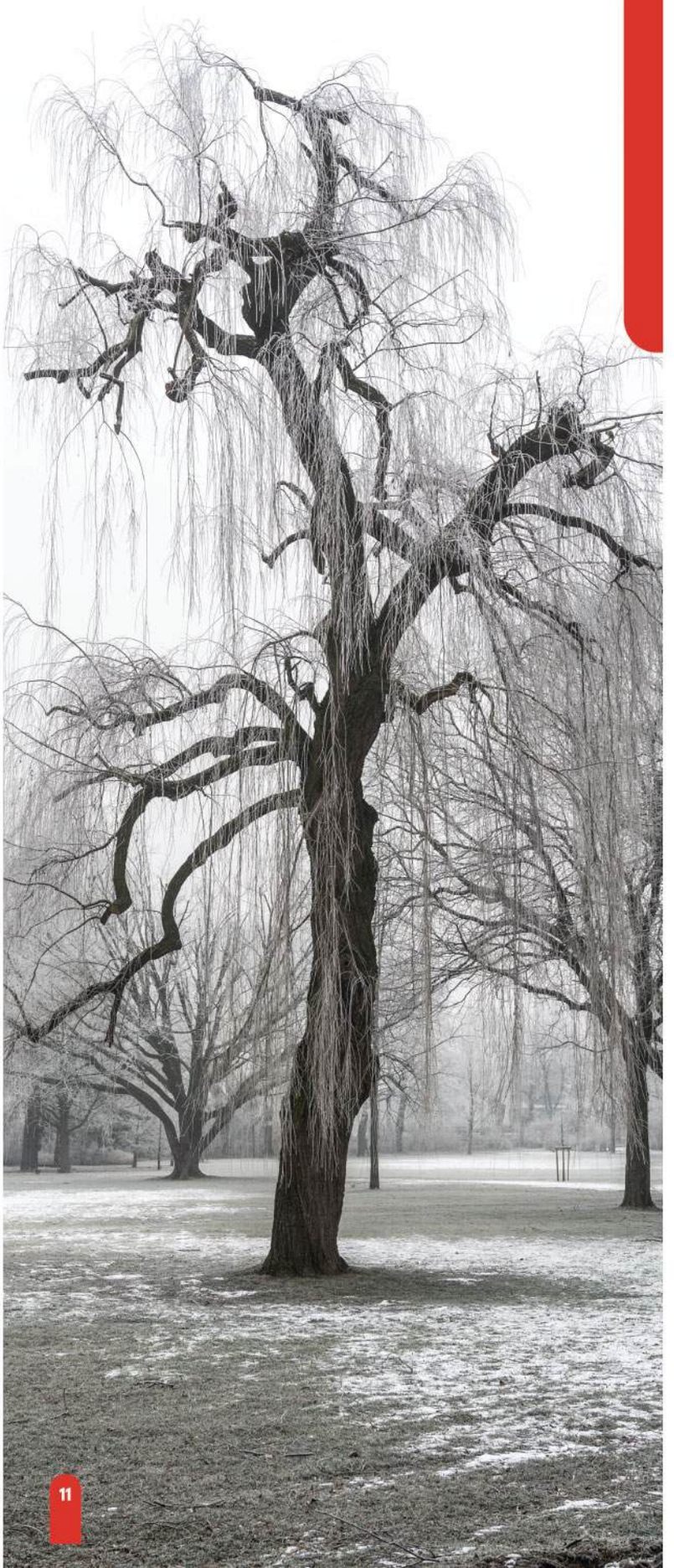

Ben düşüncelere dalmış etrafı izlerken ağır ağır geliyor mor renkli otobüsümüz. Durakta bekleyen kalabalık doluşmaya başlıyor otobüse. Aradan geçen yıllara rağmen hala sırayı umursamayıp aradan sıvışanlar oluyor. Sıranın arkasından bir ses yükseliyor; "Sıra var kardeşim, görmüyor musun?" Ardından bu tepkiden güç alan diğerleri de söylenmeye
başlıyor. Adam biraz da sinirle geri çekiliyor ve diğerlerinin geçmesine izin veriyor. Otobüse bindiğimizde cennetten çıkmış gibi gelen bir sıcak hava vuruyor yüzümüze. Herkes yerini alıyor ve bir nebze de olsa ısınmaya çalışıyor. Nasıl geldiyse yine öyle ağır ağır yola koyuluyor otobüs. Okul yolunda kararlı bir şekilde ilerlerken kar şiddetini artırıyor, tipiye dönüyor. Her durakta kapıyı aç-kapa yapmaktan otobüsün içi de insanlar gibi soğuk bir hal alıyor. İki dakika sonra yoğun bir sis çöküyor, göz gözü görmüyor. Yollar tıkanıyor, otobüs hareket edemez hale geliyor. İki saatlik uykudan ötürü iflas eden gözlerim kapanmaya başlıyor. Kafam düşüp kalkıyor. Uyanıklıkla uyku hali arası bir evrede bilinçsizliğin doruklarında süzülüyorum. Yaklaşık 15 dakika bekledikten sonra kar diniyor, sis usul usul kayboluyor. Zor da olsa tekrardan yola koyuluyoruz. Bir bir yolcuları indiriyoruz. Okuluna giden onlarca genç, paslanmaya bırakılmış onlarca zihin... Hepsini ardımızda bırakıp devam ediyoruz yola. Sırada benim durağım var. Mayışmış bir vaziyette yerimden doğrulup kapıya yöneliyorum. Koridorda birikmiş insan yığınını yarıp kapıya ulaşıyorum. Açılan kapıdan keskin bir soğuk vuruyor yüzüme. Otobüsten iniyorum, dizlerime kadar kara batmış bir şekilde kaldırımda diğer arabaların geçmesini bekliyorum. Hemen karşımda okulun bahçesi ve gün boyu ıslak gezeceğini bilmesine rağmen sabahın bu saatinde karla oynayan öğrenciler.

Arabaların ardından hızlıca karşıya geçiyorum. Ve yolculuğun sonuna gelmiş olmanın huzuruyla okulun merdivenlerine yöneliyorum. Sınıfa çıktığımda görüyorum ki okulda neredeyse hoca yok. Kapalı yollardan ötürü hemen hepsi evlerinde kalmış. Ve karşılaştığım manzara karşısında yaşayacağım duygunun belirsizliğine doğru bir yolculuğa çıkıyor başımı sıraya koyup hayatımın en derin uykusuna dalıyorum.

ALİ CÖRE

NESLİ TÜKENEN NESİL

Artık zamanın kıymeti başka, genç kızlarımızın yeri başka. Her köşe başında, her vitrin camında bir sergiye çevrilmiş gençlik... Ne mahremiyet var ne vakar; ne hayâdan eser, ne edep izleri. Hepsi, elde cep telefonlarıyla âdeta zamana değil, hesapsız bir gösterişe tutunmuş. Göz göze gelmek sıradan, konuşmak basit; ulaşmak ise bir mesaj kadar kolay. Lakin bir zamanlar öyle bir nesil vardı ki kız dediğin Ferhat'a dağ deldirir, Mecnun'a çöl aşındırırdı.

Onlar, mahcup bakışlarla konuşur, kelimelerini iğneyle dizerdi. Eline kalem aldığı gibi iğne tutar, çapa çeker, sofra taşırdı. Hem tahsil görür hem evin yükünü sırtlanırdı. Çamaşır suyuyla değil, sabırla beyazlatılırdı o günlerin örtüleri. Börek, çörek, dolma, sarması yalnızca karın doyurmaz; ev görgüsü, el terbiyesi, gönül ikramı taşırdı. O kızlar, annelerinden sabır; ninelerinden sır öğrenirdi. Çeyiz sandığına sadece dantel değil, dua işlerlerdi. Her ilmik bir bekleyişin, her oya bir gönül bağının nişanesiydi. Öyle çarşıdan alınma değil; el emeği, alın teriyle dokunmuş hatıralardı onlar.

Misafir mi geldi? Telaş yoktu. Yokluk mazeret değil, bereket vesilesiydi. Sofralar tabldot değil, kudret sofrasıydı. Evin direği kadın ama öyle bağıran çağıran değil. Sesi az, tesiri çoktu. Ne gösteriş bilirdi ne de "paylaş" butonuna basmayı.

Ve o dönemin erkekleri... Onlar da sevmeyi bilirdi; öyle bir kalemde değil, ömürlük yazarlardı sevgiyi. Harçlığını çalışarak kazanır, eşini alın teriyle sahiplenirdi. Başını okşadığı kadını incitmemek için kelime seçerdi. Zira kıymetle elde edilmiş her şeyin, kıymetle korunması gerektiğini öğrenmişti.

Ben ise kendimi bahtiyarlardan sayarım. Zira o nesilden bir 'kerime'ye talip oldum. O hem eşim hem yoldaşım hem de evimin bereketi oldu. Eliyle taşırdığı her yemeğe duâ karıştırır, gözüyle baktığı her işte sükûneti taşırdı. Şimdi geriye dönüp baktığımda, onunla geçen her gün bir bayram sabahı kadar temiz, bir kandil gecesi kadar aydınlık geliyor.

Lakin içimi saran bir endişe var artık. Zira oğlumun yolu, benim geçtiğim yollardan geçmiyor. Aynı sokaklar, aynı şehirler olsa da insanlar başka. Manzaralar tanıdık değil. Bir gülüşe, bir fotoğrafa yâr deniyor artık. Acaba o da benim gibi bahtiyar olabilecek mi?

Belki de bir çağın son demlerindeyiz. Nesli tükenen bir neslin ardından sadece suskunluk kalıyor.

Fakat kıymetli şeyler hep sessiz gider zaten. Onlar da öylece çekildiler aramızdan. Ne iz bıraktılar ne gürültü...

Artık sadece çeyiz sandıklarında, eski mektuplarda, annelerimizin bakışlarında yaşıyorlar.

Peki ya biz?

Bizden sonra kim kalacak?

Rabbim! Evlatlarımıza da o vakur, edepli, işbilir, sadık nesilden nasip eyle. Evlerimize yeniden duayı, sofra başına yine bereketi getir. Gönüllerimizi izzetli insanlarla doldur. Âmin.

FUAT ÇOMAKLI

KARA BULUTLARIN GÖLGESİNDE

Hayli zaman oldu...
Üzerimize çöken karabulutlar yüreğimize dokunmadan geçmedi.
Bir baharın kokusu vardı eskiden şimdi her sabah toprağın bağrında soğuk bir sessizlik...
Dağların yamacında, her biri bir dert yüklenmiş çamlar rüzgâra baş eğiyor. Rüzgâr nehir gibi
değil artık, sanki bir ağıt gibi esiyor yamaçlardan ovaya. Gökyüzü gri bir zindan.
Güneşin doğduğu yere hasretle bakan gözlerde yıllardır bekleyen dualaların tortusu birikmiş.

Kim bilir kaç mevsimdir çiçek açmadı gönlümüzde.
Toprağa düşen her damla yağmur gibi içimize işledi hüzün.
Suçsuzdu çoğu... Su gibi duruydu elleri, yürekleri... Ama zincirlendi umutları.
Bir demir parmaklığın ardında değil sadece sessizliğin, unutuluşun, iftiranın, yalnızlığın karanlık zindanlarında tutuldular.
Göz göze gelmeyen zamanlar yaşadık.
Bir yanımızda sırt çevirmiş şehirler, diğer yanımızda konuşmayı unutan dost yüzler.
Nice sabahlar vardı ki geceden karanlık.
Nice geceler vardı ki içinde yıldız yanmaz olmuştu.
Ve biz her şeye rağmen içimizdeki yangını yalnızca Rabb'imize anlattık.
Derin bir vadide aç susuz bırakılmış bir çiçek gibiydik.
Rengi soldu, dalı kırıldı ama kökü hep toprağın en derininde hayata tutundu.
Her karanlık biraz daha büyüttü direnişimizi.
Zulmün tokadı, inancımıza vurdukça daha sıkı sarıldık hakikate.

Ve şimdi...
Evet, şimdi hâlâ karabulutlar başımızın üstünde dönüyor olabilir.
Yollar sarp, geçitler keskin, sular derin olabilir.
Ama unutma!
Bahar en çok kışın ortasında hatırlanır.
Tohum en karanlık toprakta filizlenir.
Kandil en derin gecede yanar.

Hayli vakit oldu, gelmedin durdun.
Ama biz geldik o umudu taşıyan sessiz dualar gibi.
Sabırla, adımlarla, gözyaşlarımızla geldik.
"Her düşüş bir kalkışa gebe." dedik.
"Her haksızlık bir hak doğurur." dedik.

Ve şimdi biliyoruz:
Bu kara perde elbet yırtılacak.
Zulmün gecesi bir sabaha varacak.

SELİM KOCAMAN

ŞEB-İ YELDA'DA

Suskun gecelerde yıldız solarken,
Bir âh çekiyorum şeb-i yeldâ'da.
Gönlümde bin umut dalıp giderken,
Yoldaş bekliyorum şeb-i yeldâ'da.

Dertleri gizledim gözyaşlarımda,
Hayâlin belirdi boş duvarımda,
Seviyorum seni aşk kıvamında
Uyku haram oldu şeb-i yeldâ'da.

Zaman geçmiyor ki, durur her anım,
Gönlümde bitmeyen o eski yanım,
Hasretinden bitmez feryâd figânım,
Saatler geçmiyor şeb-i yeldâ'da.

Bir gün güler mi ki kader yüzüme?
Nûrun teşrif eder mi ki gözüme?
Kocaman, diyorki dön sen özüne:
Sabırla beklerim şeb-i yeldâ'da.

AHMET AYDIN

POLONYA'DA DOĞAN BİR EDEBİYAT IŞIĞI: ŞEB-İ YELDA

"Şeb-i Yelda"... En uzun gece. Karanlığın sabırla beklenen sonu. Doğunun metaforik belleğinde, gecenin en koyusunda bile umudun bir ışık gibi var olduğunu hatırlatan güçlü bir simge. İşte bu anlam yüklü gecenin adı, şimdi Polonya'da doğan, kültürlerarası bir edebiyat dergisinin ilham kaynağı ve adı oldu.

Bir hayalin gerçeğe dönüşüydü Şeb-i Yelda dergisi. Polonya'da yaşayan edebiyat tutkunlarının, göçmen kalemlerin ve yeni seslerin bir araya gelerek 2017 Aralık ayında oluşturduğu bağımsız bir yayın kolektifi, meşalesi. Kökleri çok dilli kültürlerin birleşim noktasında; Türkçe, Lehçe, Farsça ve Azerbaycan Türkçesi'nin aynı çatı altında buluştuğu bir edebi buluşma alanı. Şiiriyle, hikayesiyle, denemesiyle, otobiyografisiyle ve bilcümle alanlarıyla.

Dergi diaspora deneyimiyle biçimlenmiş sadece bir yayın değil, aynı zamanda bir hafıza ve etkileşim platformu ve bir kültür geçişi. İlk sayının ortaya çıkışı aylar süren gönüllü bir çalışmanın ürünüydü. Editörlerden çevirmenlere, tasarımcılardan yazarlara kadar herkes bireysel emeğini kolektif bir ruha armağan etti. Bu ruhun esintileri gah Galler'den Portekiz'den gah Erzurum'dan Minsk'ten gah da Hollanda'dan Afrika'dan geldi, sinerjiye dönüştü.

Sözün derdi, yazının sabrıydı o. Şeb-i Yelda, yalnızca iyi yazılmış metinler değil, derdi olan yazılar yayımlamayı ilke edinmiş bir yayın organı, bir gönül meclisi. Şiirden denemeye, kısa öyküden kültürel incelemeye kadar uzanan geniş bir içerik yelpazesiyle okurlarına ulaşıyor, sevenleriyle buluşuyor. Her sayısında göç, aidiyet, yalnızlık, kimlik, gece, sabır ve doğu-batı eksenindeki karşılaşmalar, asimilasyon, entegrasyon gibi farklı konulara dalıyor ve hepsinin de altında iyi niyet, sarmalayıcı, tedavi edici bir iksir ve rehabilite anlayışıyla okurlarıyla muhabbet ediyor.

17. sayısını elinde tuttuğunuz bu değer her sayıda belirli bir tema etrafında şekilleniyor. Mickiewicz'ten Sadi'ye, Reymont'tan Şems-i Tebrîzî'ye Yahya Kemal'den Wislawa Syzmborska'ya kadar uzanan bu temalar hem klasik edebiyatla bağ kuruyor hem de çağdaş duyarlılıklara yer açıyor. Yazılı içerikler kadar YouTube üzerinden sunulan podcastlerle de edebiyatın çok kanallı hâline öncülük ediyor.

Genç kalemlere açık bir pencere Şeb-i Yelda dergisi. Derginin en kıymetli yönlerinden biri, genç ve yeni yazarları yüreklendirmesi. İlk öyküsünü, ilk şiirini yayımlayan Halil İbrahimler, Emineler, Enesler, Reyhanlar için Şeb-i Yelda, hem bir sahne hem de bir okul. Yarışmalar, gurbet hikayeleri, atölye çalışmaları ve podcast katılımlarıyla genç yazarlar aktif olarak sürece dahil ediliyor. Ortaya konan yazın şöleninin bir parçası oluyor.

Gelen her yazı editörlerin elinden geçiyor; sadece yayımlanmakla kalmıyor, geliştiriliyor, önerilerle şekilleniyor. Böylece dergi yalnızca yayımlayan değil, yönlendiren, büyüten ve geliştiren bir yapıya dönüşüyor.

Her sayı bir gece kadar derin, bir yolculuk kadar emek dolu Şeb-i Yelda'da. Her Şeb-i Yelda sayısı adı gibi uzun bir geceden sabaha çıkan bir emek yolculuğu. Gönüllü ekip içerik seçiminden çevirilere, tasarımdan tanıtıma kadar tüm süreci büyük bir titizlikle yürütüyor. Gecelere yayılan toplantılar, dilsel tartışmalar, sayfa düzenlemeleri derken ortaya çıkan her sayı, kolektif bir özverinin ürünü oluyor.

Dergi, üç ayda bir düzenli olarak yayımlanıyor ve Polonya'daki 15 büyük kütüphaneyle birlikte tüm dünyaya dijital olarak ulaştırılıyor. Instagram ve YouTube gibi sosyal mecralarda görseller, tematik alıntılar ve podcastlerle okuyucuyla sürekli iletişim hâlinde kalıyor.

Edebiyatın evrensel diliyle kurulan bir köprü Şeb-i Yelda. O, Türkçe, Lehçe ve Azerbaycan Türkçesi içerikleriyle yalnızca bir yayın değil, aynı zamanda bir kültürlerarası diyalog alanı.

Yazılı ve sesli içeriklerle geniş kitlelere ulaşan bu platform. Polonya'daki edebiyat ortamında güçlü bir alternatif sunuyor. Farklı kültür ve medeniyetler kuşağında insanları kavuşturan bir köprü vazifesini görüyor. Bazen Mirhafız'ın nağmeleriyle kulaklara dökülüyor bazen Niyazi Sanlı'nın mansurlarıyla hafızalardaki yerini alıyor.

Genç yazarları kucaklayan yapısı, tematik derinliği, gönüllülüğe dayanan ama profesyonel disiplinden ödün vermeyen işleyişiyle Şeb-i Yelda; hem bir edebi duruş hem de bir umut hikâyesi sunuyor.

"Şeb-i Yelda", sadece karanlığın içinden çıkan bir yayın değil, aynı zamanda gecenin ortasında bile yazmaya cesaret edenlerin sesi. Her sayfası sabırla atılmış adımların, geceden doğan kelimelerin ve kültürler arasında kurulan dostluk köprülerinin izini taşıyor.

Bir dergi düşünün ki sayfalarında kelimeler kök salar, her satırda bir vicdan, her mısrada bir hafıza dolaşır. Zamanın tortusuna edebiyatla direnmek, kelimeyi söze değil, manaya emanet etmek; işte Şeb-i Yelda'nın ömrünü adadığı şey tam da budur.

Umarız bu ışık, nice uzun gecelere umut olmaya devam eder. Nice kalplerde makes bulur.

Ne mutlu bana ki bu güzelliğin bir parçası olmanın bahtiyarlığındayım.

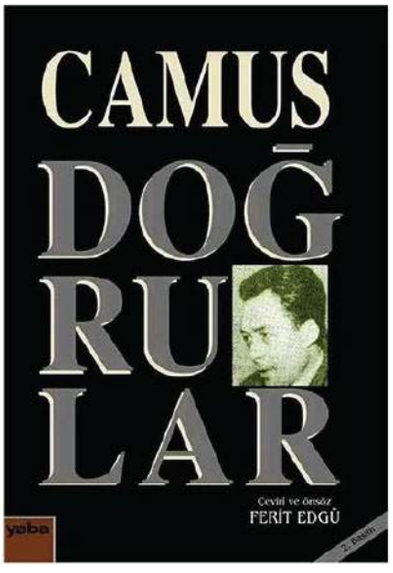

METİN ÖZDEMİR

DOĞRULAR: ALBERT CAMUS KİTAP İNCELEMESİ

"Çok yoksulluk var ve o kadar da suç. Yoksulluk azalınca suçlar da azalacak."
'Doğrular haksızlıkların, düzensizliklerin at oynattığı bir toplumda, insanın(bireyin) kendi kendisi olmak güçlüğünün, giderek olanaksızlığın yaşanmış bir belgesi...' diye başlamak isterdim"diye başlıyor önsöz. Kitabı çeviren Ferid Edgü önsözün devamında da "Bugün üstünde durulacak sorun, her şeyi mübah gören devrimci düşüncenin, insana yaşam kapısını gerçekten açıp açamayacağı değil, bu aşırı uçlar arasında devrimin insancıl, ahlaki ve tüzel soluğunu koruyup koruyamayacağıdır." der.

1905 yılının Şubat ayında Moskova'da Devrimci Sosyalist Parti'den bir grup terörist Çar'ın amcası Büyük Dük Serj'e bombalı bir suikast düzenler. Bu suikast öncesi ve sonrasında pek sıradan olmayan olaylar Doğrular'ın konusunu oluşturur.

Albert Camus'un tartışmalı oyunu olan Doğrular kitabının arka kapağında şöyle diyor: "Doğrular, Çarlık Rusya'sında geçmiş gerçek bir olaydan esinlenen bir oyundur. Eğer devrim için her şey mübahsa devrim sonrası toplum hangi insancıl temeller üzerinde yükselecektir? Sorunun yanıtı bu oyunun yazılışından yarım yüzyıl sonra tüm anlamını yitirmiş gibidir. Son otuz yılda dünyayı saran terör eylemlerini gerçekleştirenler için böylesi etik sorunlar yoktur. Ama bir zamanlar sorulmuş, tartışılmış, bugün kör inançlara yenik düşmüş, yok sayılmış sorunlar bundan böyle tartışılmayacak demek değildir. Bunun aksine inanmak teröre boyun eğmek demektir. Camus'un tüm yapıtları gibi, Doğrular da, insanoğlunun onurlu yaşamı için bir başkaldırı niteliğinde. Özellikle terörün binbir yüzünü tanıyan günümüz insanları için."

İdeallerimizi yaşatmak için nereye kadar ileriye gidebiliriz? Sınırsız bir şekilde ilerlersek baştaki soruya döneriz. İdeal bir düzen için sınır tanımıyorsak ideal düzen hangi değerler üzerinde yaşayabilir? Camus'a göre her şeye izin varsa bu, devrimcileri cinayet işlemek için mantıklı nedenler aramaya yöneltebilir. Bu da tehlikeli sonuçlara yol açar. İki düşünce arasında sıkışıp kalanlara "Mutlaka bu kitabı okuyun." derim. Her ne görüşe sahip olursa olsun herkesin insan olmanın getirdiği insanlık değerlerini her zaman göz önünde bulundurması gerekir. Dora kendi yaptığı bombayı atarak Büyük Dük'ü öldürecek olan Kaliayev'i seviyor. Büyük Dük'ü öldürecek olan bomba aynı zamanda Kaliayev'i darağacına götürecektir. "Gerçekten doğruluğu sevenlerin başka bir şey sevmeye hakları yok. Onlar da benim gibi dik, başları yukarda, gözler bir noktaya dikili..."İçinde bulunduğu durumun bilincinde olan Dora devam eder."Aşkın ne işi var bu gururlu yüreklerde? Aşk yavaşça eğer başları. Bizim boynumuzsa dimdik. Gurur mu? Evet, ama bir özrü var. Biz halkımızı seviyoruz. Ondan uzakta, kendi kendimizin düşüncelerine gömülü, öylesine yitmiş, yaşayıp gidiyoruz işte. Ya halk? O...o seviyor mu bizi? Biliyor mu kendisini sevdiğimizi?"
Kaliayev'in yanıtı: "Ama sevgi dediğin bu zaten, her şeyi vermek, geri dönüş umudu olmadan..."
Çevirelim: Ölüme doğru yürüyüşte sevmek ve sevilene hiçbir zaman ulaşamayacağını bilmek. Bu kendilerinden daha büyük olmaya mahkum olanlar için tek avuntu, insanın yüceliğini, gelecekte değil, ölümde, kendi ölümünde, açıkçası, intiharda bulması. Kısırdöngü.
"- Sekiz gün sonra insan yüzü görmek iyi olsa gerek.
- Bu görülecek yüze bağlı."

"Doğrular, devrim içinde bireysel ahlakı yaşanmış bir olay içinde alıyor. Ama sahneye görünmeyen ışığı tutan, onların ölümünden sonra olup bitenlerdir. Ama biliyoruz ki tarihin altın sayfaları arasında bireysel ahlaka ayrılmış olanların sayısı sıfırdır."diye bitiriyor Ferid Edgü önsözünü.
Kitabı seveceğinizi düşünüyorum. Çok düşündürecek alıntılar mevcut.

Keyifli okumalar!

RECEP ATICI

FRANSIZCA İLK KUR'ÂN MEALİNİ YAZAN ÂLİM: MUHAMMED HAMİDULLAHHOCA

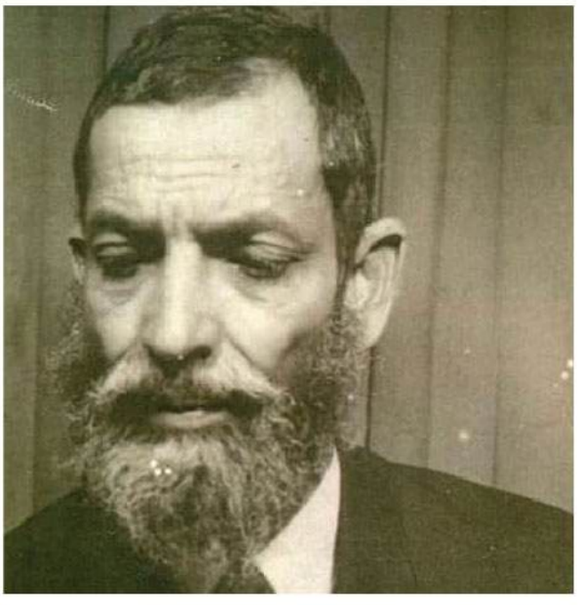

Fransızca ilk Kur'ân mealini yazan Âlim: Muhammed Hamidullah Hoca

"Hoca, komünizmin revaçta olduğu bir dönemde, ilâhiyat fakültelerinin birinde konferans veriyordu. Dinleyenlerden bazıları masonluk mu yoksa komünizm mi? daha tehlikeli diye soruyolardı. Bunlardan bazıları, bir "cemiyet-i sırriye" olması itibarıyla, "Masonluğun Allah belâsını versin." diyorlardı. Diğerleri de kan döküp, kan içmesi açısından "Allah komünizmi yerin dibine batırsın." diyorlardı. Hoca komünizm daha kötüdür dese bunlar itiraz edeceklerdi. Masonluk daha kötüdür dese, öbürleri "Alın ağzınızın payını.." diyeceklerdi. Bunun üzerine Hoca: "Onların iyi ya da kötü olması önemli değil, önemli olan bizim cehaletimiz ve Müslümanlığı bilmeyişimizdir." demişti."[1]

Bu satırlar, Fethullah Gülen Hocaefendi'nin "Fikir Atlası" adlı eserinden alınmış olup onun burada görüşünü aktardığı âlim zât ise Merhum Prof. Dr. Muhammed Hamidullah Hoca'dır.

Doğumu ve Eğitimi

Hamidullah Hoca, 19 Şubat 1908'de Hindistan/Haydarabad'da doğmuştur. Köklü bir ilmî geleneğe sahip olan ailesi, müfessir ve mutasavvıf Mahdûm Mehâimî'nin soyundandır. Babası, Haydarabad Nizamlığı'nın baş müftülerinden Ebû Muhammed Halîlullah'tır.[2]

İlk dinî eğitimini ailesinden alır. Ardından Dâru'l-Ulûm Medresesi'nde eğitim görür. Daha sonra Osmaniye Üniversitesi'ne kabul edilir ve burada yeni okutulmaya başlanan **Devletler Umumi Hukuku** üzerine yüksek lisans yapar. Lisans eğitimini, denkliği yüksek lisansa eşit olan "Mevlevî Kâmil" unvanıyla tamamlar. [3]

Daha sonra, ilmî yolculuğunu Avrupa'ya taşıyan Hoca, Almanya'nın Bonn'daki Rheinische Friedrich Wilhelms Üniversitesi'nde "İslam Devletler Hukuku" üzerine doktora (1932) yapar. Ardından Paris'e giderek Sorbonne Üniversitesi'nde "İslam Diplomasisi" üzerine ikinci bir doktora daha yapar. Bu çalışması, Hz. Peygamber (s.a.s.) döneminde yazılan siyasî, diplomatik, idarî, resmî mektuplar ve belgeler üzerinedir. Fransızca yazdığı Hz. Peygamber ve Dört Halife Döneminde İslam Diplomasisi adlı bu eser, yayımlandığında (1935) büyük bir yankı uyandırır. [4]

O, bundan sonra (1936) ülkesine döner ve okuduğu üniversitede 1946 yılına kadar Uluslararası Hukuk dersi verir. Ancak tarihler 1948'i gösterirken Haydarabad, yeni kurulan Hindistan hükümeti tarafından işgal edilince Pakistan'a gider. Burada Pakistan'ın ilk anayasasıyla (1950) ilgili hazırlık çalışmalarına katılır. Ancak Hindistan'ın "Vatan Haini" ilan etmesi üzerine Fransa'ya iltica eder. Burada uzun yıllar vatansız (heimatlos) statüsünde yaşar. [5]

Vatansız Yıllar Ve İlmi Faaliyetleri

Bundan sonra, ilmî yolculuğunu Almanya'nın Bonn şehrindeki Rheinische Friedrich Wilhelms Üniversitesi'nde devam ettiren Hoca, burada "İslam Devletler Hukuku" üzerine doktora (1932) yapar. Ardından tekrar Paris'e giderek Sorbonne Üniversitesi'nde "İslam Diplomasisi" üzerine ikinci doktorasını da yapar. Bu çalışma, Hz. Peygamber (s.a.s.) döneminde yazılan siyasî, diplomatik, idarî, resmî mektuplar ve belgeler üzerinedir. Fransızca "Documents sur la diplomatie musulmane à l'époque du Prophète et des Khalifes" (Hz. Peygamber ve Dört Halife Döneminde İslam Diplomasisi) adlı bu eser, yayımlandığında (1935) geniş bir kitle tarafından beğenilir. [6]

O, aynı zamanda, ülkemizin değişik üniversitelerinde de sözleşmeli personel olarak dersler verir. Bu maksatla İstanbul'a her gelişinde mutlaka Ebu Eyyûb el-Ensari'yi(r.a.) ziyaret eder. Suat Hocamız, onun bu tavrını şöyle yorumluyor: "Efendimiz (s.a.s.)'e ve Ashabına saygısının bir mükafatı olarak Cenab-ı Hak, ona muazzam bir ilim ve şahsi faziletler ihsan etmenin yanında binlerce insanın İslâm'ı seçmesine vesile kılmıştır." [7]

Efendimize (s.a.s.)'e Olan Saygısı Ve alçak gönüllülüğü

Ayrıca onun Efendimize (s.a.s.)'e karşı müstesna bir saygısı olduğunu Süleyman Çelebi'ye ait Nâ'tın mevlid olarak okunmasını bid'at sayanlara verdiği cevapta da görmek mümkündür. Diyor ki; 'Efendimiz (s.a.v.)'in dünyayı şereflendirerek insanlığı hidayete götürmesinden daha büyük bir nimet olabilir mi? Dolayısıyla, o nimetin şükrünü hatırlatan Mevlid'in en büyük bayram olduğuna inanıyorum.' [8]

Alçak gönüllülüğü, nezâketi, ilme düşkünlüğü, dünya metaına değer vermemesiyle tanınan bu insan hiç evlenmez. Suat Hocamız onunla ilgili şöyle hatıra daha naklediyor: "Sohbet ederken kitaplarını yayımlayanların kendisine te'lif ücreti verip vermediklerini sorunca; 'Hem ben hem de onlar arzu ettiğimiz şeyleri gerçekleştiriyoruz. Bana lazım olan kitapların yayımlanmasıdır.

Onlara lazım olan da para kazanmalarıdır ki bunlar oluyor!"[9] cevabını verir. Bu da onun dünya malına hiçbir kıymet vermediğinin bir göstergesidir.
Onun mütevazılığına ve dünyaya önem vermeyişine bir başka örnek ise Paris'te oturduğu evdir. Ancak bu bizim bildiğimiz evlerden olmayıp bir binanın çatı katında bulunan iki odadan ibaret bir yerdir.

Oturma takımı kabilinden mobilyası yoktur. Gerisini Suat Hocam şöyle tarif ediyor: "Eski küçük bir çalışma masası, küçük portatif bir daktilo, bir rahle ve duvarı dolduran kitaplardan başka bir eşya bulunmuyordu. Lüks denebilecek tek bir şey olmayıp sıradan bir öğrenci evinden bile daha mütevazıydı. Telefon bile almamıştı." [10]
Bu kadar sade yaşayan bir insan acaba ne yiyip ne içiyor, derseniz, Suat Hocam ona da şöyle cevap vermiş: "Hoca, söylendiğine göre günlük bir kâse çorba veya bir bardak sütle besleniyor. Orta boylu, naif, fakat atletik bir yapısı vardı. ... Ruh lehine süzülmüş tüy gibi hafif bir bedene sahipti. Esmer tenli secde aydınlığında pırıl pırıldı. ... Daima mütebessim mübarek çehresinde, canlılık ve zekâ fışkıran gözlerinin tatlı bakışları, gönüllere sıcaklık ve manevi feyiz akıtırdı." [11]

İlim aşkı ve heyecanı

Tefsir, hadis, İslam hukuku, siyer ve İslam tarihi gibi farklı alanlardaki araştırmalarında, tespit ve çıkarımlarını ilk kaynaklara dayandıran bir çalışma disiplinini sürdürdü. Her kavramın ve terimin üzerinde filolojik ve etimolojik araştırmalarda bulunurdu. Ayrıca bilimsel incelemelerinde sadece tarihî kaynakları okumakla yetinmeyip olayların geçtiği mekânları yakından görmek için bilimsel geziler yapardı. Hz. Peygamber'in Savaşları isimli kitabını hazırlarken savaş meydanlarını ayrıntılı bir plan dahilinde bizzat inceledi;
çalışmalarında sadece kronolojik olayları aktarmakla veya belgelerin içeriklerini olduğu gibi sunmakla yetinmedi, ele aldığı her tarihsel olayı irdeledi ve olguları sebep-sonuç ilişkisi kurarak izah etti. [12] Klasik ilim geleneğine ve düşünüş tarzına bağlı olmasının yanında eserlerinde modern yaklaşımları da kullandı. Hiçbir zaman bilimsellikten ödün vermediğini gösteren bir tavır sahibiydi.
O sadece kendi inancına bağlı kimseler nazarında değil, ayrıca farklı inançlardaki insanlar için de saygı duyulan biridir. Örneğin Sorbonne Üniversitesi'nin İslamoloji bölüm başkanı Charles Pellat, çalışmasını takdim eden bir öğrenciye M. Hamidullah'ın eserlerine de bakması gerektiğini hatırlatınca öğrenci pek önemsemez. Bunun üzerine Pellat: "Hamidullah Bey'i nasıl olur da dikkate almazsın? Ben, geçen sene onun bilimsel çalışmalarını tespit etmeye teşebbüs ettim, 600 kadar yayın yapmış olduğunu gördüm!"der. Suat Hocam bu hadisenin ardından şöyle bir yorumda bulunuyor: "Oysaki oryantalistlerin Müslüman ilim adamlarını bilimsel yönden kolay tak dir etmediklerini hepimiz biliriz. Hele Charles Pellat, oldukça mağrur bir insandı. Ona bu aleni itirafı yaptıran şey, sadece Hoca'nın göz ardı edilemeyecek liyakati olmuştur." [13]
Onun bu hizmet aşkını ve heyecanını Paris'te çok farklı ülkelerden gelen öğrencilerin kurduğu Fransa Müslüman Öğrenciler Derneği çalışmaları güzel bir örnektir. O, burada her Pazar organize edilen sohbetlere ya dinleyici olarak ya da -başka bir konuşmacı yoksa- konuşmacı olarak katılır. Dünya çapındaki bu ilim adamı yaşına rağmen her hafta oraya gelir. [14]
Ayrıca Fransa'da Collège de France adlı bir üniversitede ihtisas sahibi kıdemli profesörler, herkese açık dersler vermektedirler. Bir gün Henri Laost da İslam İnanç Tarihi alanında ders verecektir. Bu zatın ders konusu "Ibn Akîl'in akaid konularındaki görüşleri" başlığını taşmaktadır. Hoca, yaşına başına ve ilmine rağmen o hocayı dinlemeye gelir. [15]
Sanırım, "Hikmet, müminin yitik malıdır, onu nerede bulursa almaya hak sahibidir." (Tirmizi, İlim 19) hadisi onun azmini ve heyecanını tetikliyordur. 1996 yılında yaşlılığının da tetiklediği rahatsızlıkları ilerledi. Tedavi için gittiği Amerika Birleşik Devletleri'nde Florida eyaletinin Jacksonville şehrine yerleşti (1998). 17 Aralık 2002 tarihinde yeğeni Sadida Athaullah'ın ifadesiyle, "Haydarâbâd'ın son yurttaşı"[16] olarak bu dünyadan göçtü ve Jacksonville'deki müslüman mezarlığına defnedilir.
O, bu kısa dünya yolculuğunun ardında çok sayıda kitap ve araştırma eseri bırakan örnek bir şahsiyettir. Siyer, hukuk, fıkıh, hadis ve Kur'ân meali gibi alanlarda yüzlerce eseri olan bu zât, aynı zamanda hâfız-ı Kur'an olup kıraat üzerine de icazet sahibidir. Dahası on iki dil bilmektedir. Eserlerini birçok dilde eser kaleme alan Hoca, Fransızca ilk siyer ve Kur'ân mealini de yazan bir isimdir.
Bu biyografiyi yazarken içimde oluşan hissi de yazmadan edemedim. O da keşke Muhammed Hamidullah Hoca gibi İslâm'ı hakkıyla temsil edecek şimdilerde yüz civarında insan olsaydı, sanırım bugün yaşadığımız bunca helâket ve felaketleri yaşamazdık. Heyhat, bu meselede hepimizin vebali çok büyük. Rabbim umarız rahmetiyle muamele eder de paçayı kurtarırız.

1 https://fgulen.com/tr/eserleri/fikir-atlasi/gercek-dusmanimiz
2 https://islamansiklopedisi.org.tr/muhammed-hamidullah
3 https://islamansiklopedisi.org.tr/muhammed-hamidullah
4 Suat Yıldırım "Çağın Bir Şahidinden" Süreyya Yay. 2023, s. 90
5 https://turkmaarifansiklopedisi.org.tr/muhammed-hamidullah
6 Yıldırım "a.g.e" s. 90
7 Yıldırım, "a.g.e" s. 95
8 Yıldırım, "a.g.e" s. 94
9 Yıldırım, "a.g.e" s. 94
10 Yıldırım, "a.g.e" s. 86
11 Yıldırım, "a.g.e" s. 86
12 https://turkmaarifansiklopedisi.org.tr/muhammed-hamidullah
13 Yıldırım, "a.g.e" s. 86
14 Yıldırım, "a.g.e" s. 98
15 Yıldırım, "a.g.e" s. 161
16 https://turkmaarifansiklopedisi.org.tr/muhammed-hamidullah

SADIK UYAR

BİR ÇUVAL PİRİNÇ

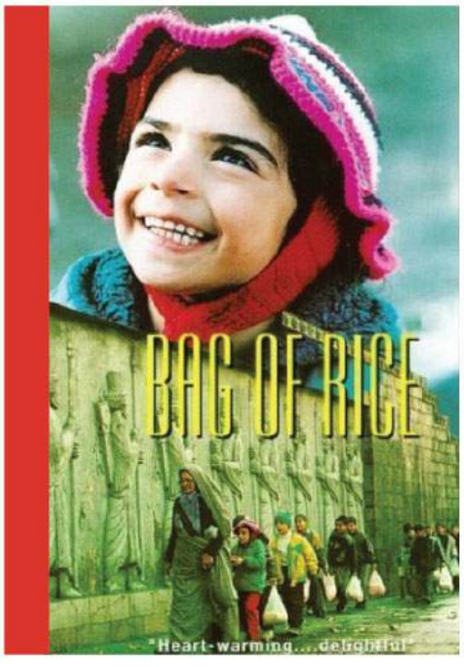

"Bir Çuval Pirinç" (A Bag of Rice, Farsça: Kiseye Berendj) Iranlı yönetmen Mohammad Ali Talebi tarafından 1996 yılında çekilmiş dokunaklı ve sade bir filmdir. Iran sokaklarından bize ağır ağır yürüyen bir masal anlatır. Ne büyük bir hikaye ne büyük laflar... Ama içinde eğilip bakan herkesin göreceği kadar hayat vardır. Bu filmde bir kız çocuğu vardır, Ceyran. Bir yaşlı kadına, Masume Hanım'a yardım etmek için yola düşer. Omzuna bir çuvalın gölgesi değil, yoksulluğun, sorumluluğu ve insanların birbirine uzaklığının ağı düşer. Film sessizdir. Tıpkı bazı gerçeklerin sessizliği gibi. Kimse çığlık atmaz, kimse dünyayı değiştirmez. Ama bir kız çocuğu, koca bir şehrin içinden, bir çuvalı sırtlayarak geçerken biz hepimizin taşıdığı yükleri görürüz.

Abbas Kiarostami'nin senaryo katkısı filmi daha da kıymetli kılar. Film özellikle çocuk bakış açısıyla toplumun sosyo- ekonomik yapısına dair incelikli bir portre çizer. Film yaşlı bir kadınla küçük bir kız çocuğunun Tahran'daki bir çuvallık pirinci evlerine taşımak için çıktıkları bir yolculuğu konu alır. Hikaye basittir: Bir çuval pirinci evlerine götürmek. Minimal ama evrensel bir anlatım sunan filmde küçük bir çuvalın taşınma süreci bir toplumun aynasına dönüşür. Ancak bu küçük olay büyük bir şehrin iç yüzünü, sınıfsal ayrılıkları, dayanışmayı, empatiyi ve çocukluk masumiyetini gözler önüne serer. O çuvalı yerleştirecek bir yer yoktur. Çünkü bu şehirde yer yoktur. Ne çocuklara, ne yaşlılara, ne de yüklerine. Ama yürür Ceyran.

Durmaz. Sorulmadan büyüyen her çocuk gibi. Talebi gözümüze sokmaz gerçeği. Göstermez. Ama hissettirir. Kamera bir bakar, sonra döner. Film bir çuval pirincin taşınması kadar basit bir konuyu alır ama onun içinde toplumun kırılgan yapısını, kadınların yalnızlığını, çocukların erken büyüyüşünü, insanların suskun merhametini anlatır.

Talebi'nin diğer çalışmalarıyla (Willow and Wind) benzerlik gösterir. Küçük kızın azmi ve sabrı, çocukların genellikle küçümsenen dayanıklılığını vurgular. Yönetmen Talebi'nin Willow and Wind (1999) filminde ise küçük bir çocuğun kırık bir pencere camını taşıma mücadelesini görürüz. The Boot filminde ise bir çift çocuk botunun peşine düşen bir küçük kıza şahitlik ederiz. Bu yüzden çocuk karakterler bu filmlerde hem masumiyetin hem de ağır hayat gerçeklerinin taşıyıcısıdır. İran sinemasında çocuk karakterler sadece çocuk olmakla kalmaz, çoğu zaman toplumsal sorunların, sınıf farklılıklarının, savaşın, yoksulluğun ve aile içi
dinamiklerin de simgesi olur. İran sinemasında çocuk karakterlerin etkileyici olduğu başka güçlü örnekler de var. Afgan mülteci Baran ve genç Lateef'in hikayesi, Soran ve diğer çocuklar — Turtles Can Fly, Razieh ve diğer çocuklar — The White Balloon, Mohammad — The Color of Paradise, Ahmad ve Arkadaşları — The Little Bird, Ahmed — Where is the Friend's House? Ali ve Zahra — Children of Heaven gibi örnekler verilebilir

Film, son derece minimal bir olay örgüsüne sahip. Ceyran yaşlı komşusuna - Masume Hanım - yardım etmek için bir çuval pirinç almak üzere zorlu bir yolculuğa çıkar. Ceyran ile Masume Hanım arasındaki o az sözlü, çok bakışlı ilişki... İşte orada bir şey kırılır. Yaşlılık ile çocukluk el ele verir. Susarak anlatan insanlar vardır bu filmde. Birbirlerine dokunmadan omuz verenler. Film boyunca sessizlik en çok konuşandır.

Çünkü bazen bir bakış bütün bir sistemin anlamsızlığını haykırır. Sokaklar, kalabalık, otobüsler... Tahran bir şehir değil
sadece bir karakterdir filmde. Kalabalıklar içinde yalnız kalanların, iyilikle karışık çekingenliğin, sistemsizlik içinde insan olmaya çalışanların şehri. Ama çuval hâlâ oradadır. Bir yerden bir yere gitmesi gerekiyordur. Tıpkı hayat gibi.

Çocuğun bakış açısından toplumsal dayanışmayı ve küçük yaşta sorumluluk almayı anlatır. Özellikle İran Yeni Dalgası'nın izinden giden bir sinema diliyle; çocuk bakış açısını, yoksulluğu, dayanışmayı ve kent
yaşamının zorluklarını zarif bir şekilde gözler önüne serer.

Yolculuğun başlamasıyla kamera artık daha hareketlidir; kalabalıklar, karmaşa, gürültü dikkat çeker. Yardım etmek isteyen ama sonra vazgeçen insanlar, ilgisizlikle karışık merak duyan kalabalıklar... Herkesin acele içinde olduğu, çuvalı taşımak için yer bulamadıkları sahneler. Film özellikle Tahran'ın sınıfsal yapısını gözler önüne serer. Kamusal alanlarda yaşanan sorunlar, ulaşımın zorlukları, insanlar arasındaki mesafe ve dayanışma gibi pek çok sosyal olguyu işler. Filmde kimse "kötü" değildir; herkesin derdi, telaşı, kendine göre haklılığı vardır. Yaşlı kadının yalnızlığı, güvencesizliği ve küçük kızla olan ilişkisi, İran toplumundaki kadınların kırılgan konumunu simgeler. Diyalogların azlığı, bakışların ve beden dilinin ön plana çıkmasını sağlar. Gerçek mekanlar, amatör oyuncular ve loş ışıklı iç mekanlar sayesinde filmin doğallığı, neredeyse belgesel estetiğine yaklaşır. Toplu taşıma sistemi burada bir tür sosyal yapının alegorisi gibi çalışır — kimsenin başkasına yer açmadığı bir toplum. Yapılan yardımlar ise geçici, çünkü sistemik bir çözüm yok. Sessizlik çaresizliği yansıtmak için güçlü biçimde kullanılır. Bu sade yapı izleyicinin karakterlerin duygularına ve sosyal gerçekliğe daha çok odaklanmasını sağlar. Gerçek mekanlarda amatör oyuncularla çekilmiş olması da bu gerçekçiliği destekler.

Gerçek mekanlar ve doğal oyunculuk samimiyet sağlar. Yaşlı kadının evinde dar bir iç mekan, loş ışık ve sessizlik hakim. Yaşlı kadının yalnızlığı, yaşam mücadelesi ve sessiz dayanıklılığı burada ilk ipuçlarını verir.
Küçük kızın yaşlı kadının evine gelmesiyle nesiller arası bir bağ kurulur. Diyaloglar çok az ama beden dili, bakışlar ve sessizlikle güçlü bir bağ kurulur. "Bir çuval pirinci eve nasıl getireceğiz?"sorusu artık tüm filmin asıl sorusudur. Sessizlikler, bakışlar ve küçük jestlerle büyük duygular ortaya çıkarır. Toplumsal alt metin olarak kadın temsili, sınıfsal ayrımlar, yardımlaşma ve duyarsızlık gibi konular sade ama etkili biçimde işlenir. Filmdeki küçük kız ile yaşlı kadın arasındaki bağ nesiller arası dayanışmanın, saf güvenin ve insan olmanın özünün temsilidir. Bir çuval pirinç sadece bir ağırlık değil, bu filmde toplumun yükünü bir çocuğun masumiyetiyle taşıyan bir simgeye dönüşüyor. Yaşlı kadın ile küçük kız arasında gelişen sessiz bağ filmdeki en güçlü temsillerden biridir. Nesiller arası dayanışma, yalnızlık ve sadelikle örülmüş güven duygusu bu ilişkinin merkezindedir. Bir çuval pirinç ise artık sadece bir yük değil, toplumun bütün yüklerini bir çocuğun küçük elleriyle taşıdığı metafora dönüşür.

Bu ilişki film boyunca her şeyin merkezinde sessizce yer alır. Küçük bir kızın (Ceyran) ağır sorumluluklarını taşıması, dayanışma ve toplumun küçük bireyleri üzerindeki etkisi çok yalın bir dille verilir.

Bu film sabırla izleyen seyirciye yoğun bir içsel deneyim sunar. Gösterişli olaylar veya dramatik patlamalar yerine gündelik yaşamın içindeki olağan "engeller" üzerinden duygusal derinlik kurar. "Bir Çuval Pirinç"
yüksek sesle konuşmaz. Ama çok şey söyler. Bazen bir film sadece bir film değildir. Bazen bir film gözümüzün önündeki sessizliktir. Ceyran'ın küçük elleriyle tuttuğu ip bizim unuttuğumuz bir bağı hatırlatır:
İnsan olmak. Duygusal manipülasyondan uzak, sade ama etkileyici bir sinema örneğidir. Film büyük bir hikaye anlatma iddiası taşımadan, küçük bir olay üzerinden büyük duygular ortaya çıkarmayı başarıyor.
Çocuk ve yaşlı arasındaki ilişki son derece doğal ve etkileyici. İran Yeni Dalgası' nın ruhunu taşıyan önemli bir örnek. "Bir Çuval Pirinç" sade, dokunaklı ve derin bir film. Bir çocuğun ve bir yaşlının gözünden hem İran toplumunu hem de insan doğasını anlamaya çalışan bir yolculuk filmi. Sadece İran sinemasıyla ilgilenenlerin değil, insan hikayelerine duyarlı tüm sinemaseverlerin izlemesi gereken incelikli bir eser. Film günümüzün aceleci, tüketici ve duyarsız yapısına karşı bir tür sabır sınavı sunar. Herkesin görmezden geldiği bir çuval pirinci bir çocuk sessizce sırtlanır. Ve bu yükün altında yalnızca pirinç yoktur, bir toplumun bütün kırılganlığı, yorgunluğu ve umudu da vardır.

"HAYAL ETMEK BİLGİDEN DAHA ÖNEMLİDİR ÇÜNKÜ BİLGİ SINIRLIDIR."

-ALBERT EISTEIN

ERTUĞRUL İNCEKUL

HAYALİN SESSİZ YOLCULUĞU

Hayal zihnin zaman ve mekân tanımayan yaramaz, maceraperest çocuğudur. Hayal metafiziğin sınırlarını vizesiz geçebilen bir seyyah gibidir. Onunla insan geçmişin dönülmez anlarına yolculuk yapabilir. Kevn ve fesadın harmonik âlemlerine misafir olur, zâhir ve bâtının vahdete açık dünyasında latîfe-i Rabbâniyenin lâ-zamânî ve lâ-mekânî zirvelerine otağ kurabilir. Hayal ruhun teleskobudur. Geçmişin fotoğraflarında geleceğin arz-ı endam edişidir. Hayal tıpkı beş duyu organı gibi bâtınî olan iç duyguların eli gibidir adeta.

Hayal bazen aldatır. Kalp kalesinin dört ana sütunu sağlam olmayanlara türlü tuzaklar kurar, onları gerçeklikten koparıverir. Hevâ ve heves gemisinde fırtınaların ortasında terk eder. Hayal helak edebilir. Ama yine de hayalle insan düşler kurarak bir gün gerçeğe dönüşecek ideallerine doğru kanatlanabilir.

Hayal parça parça anlaşılmayan bütünlerden bize fasıllar sunar. Tarihin derinliklerinden sahneler düşer zihnimize. Bir bakarız ki Hz. İbrahim'in ateşe atıldığı o yakıcı anda karınca misali su taşımaktayız. Adımlarımız küçük ama tarafımız bellidir. Hz. Yusuf'un iffetle koruduğu yüreğine zindanda misafir olur, sabırla yoğrulan zafer bekleyişini dinleriz. Hira'da inen ilk vahyin serinliğini içimizde duyar, boykot yıllarının çilesine sessizce ortak oluruz. Gül Devri'nin gül insanlarına reva görülen cefada kalbimiz sıkışır.

Medine yollarına düşeriz sonra. Mus'ab bin Umeyr'in ardından yürüyoruz; dün saraylarda, bugün sırtında sadece bir hırka... Bir davaya gönül vermenin ne demek olduğunu gözlerinde okuyoruz. Ebu Ubeyde'nin emanete sadık duruşunda kendimizi arıyor, Hz. Abbas ve Ümmü Fadl'ın azgın müşrik meclislerinde stratejilerle örülü sabrına ve cesaretine hayran kalıyoruz.

Osman Gazi'nin mütevazı otağında bir misafiriz. Sözlerinden, yüzünden, duruşundan doğacak bir devletin izlerini topluyoruz. Hüdavendigâr'la bir seher vakti savaşa yürüyor, Yıldırım'la kıtalar aşan orduların fısıltılarını dinliyoruz. Fatih'in İstanbul sevdasında gecelerdeki gözyaşlarına tanık oluyor, gözyaşlarının taş surlarda yankısını duyuyoruz. Sina çölünde bir Yavuz hükümdar atından inmiş yürüyor, "Efendimiz önde yürüyorsa biz at binemeyiz." diyerek. Bu tevazunun gölgesinde biz de susuyoruz.

Şeyh Galip'in yanına ilişiyoruz. Hüsn-ü Aşk satır satır düşerken kâğıda kalbimizde bir başka kıvılcım yanıyor. Itrî'nin Tekbir'i semaya yükselirken zaman bir an duruyor. Salât-ı Ümmiye'nin her notasına kalbimiz eşlik ediyor. O an ses değil vecd konuşuyor. Yaman Dede bir nefes gibi yaklaşıyor sonra. Onunla aynı hizaya duruyor, aynı aşkın içinde yanıyoruz. Titreyerek mırıldanıyoruz:

Gönül hûn oldu şevkinden boyandım yâ Rasûlallah
Nasıl bilmem bu nîrâne dayandım yâ Rasûlallah
Ezel bezminde dinmez bir figândım yâ Rasûlallah
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah

Bir başka zamana yolculuk yapıyoruz. Hindistan'da Gandhi açlık grevinde. Sessizce ama kararlılıkla direniyor. Halkı için, adalet için, insanlık için bedenini silaha dönüştürmüş. Sözsüz ve şiddetsiz bir isyanla dünyayı sarsıyor. Uzakta bir kürsüde Muhammed İkbal konuşuyor. Sözlerinde ümmetinsancısı, gözlerinde çağların yükü var. Kalbi ağlayanlarla dolu bir topluluğa sesleniyor:
"Efendim, dünyada huzur ve rahat kalmadı
Olmasını istediğimiz hayat da ele geçmiyor
Varlık bahçelerinde binlerce lale ve gül var
Ama kokusu olan vefa sahibi o gül artık bulunmuyor
Ben sizin huzurunuza bir şişe getirdim,
Öyle bir şişe ki onun içindeki cennette bile bulunmaz
Onda senin ümmetinin namusu parıldıyor
Onda Trablus şehitlerinin kanları bulunuyor."
Asrın dertlisi bu feryada,
"Yâ Rasûlallah! Sana ümmetin derdiyle iki büklüm olmuş olarak, İkbal'in sunduğu o şehit kanının içine günahlarına ağlayan insanların gözyaşlarını ekleyerek getirdim." diye iştirak ediyor. Bu söz kulaklarımızda çınlarken, yüreklerimiz birden ağırlaşıyor.
Zaman bir kez daha eğiliyor önümüzde. Bu kez Mehmet Akif'in çalışma odasındayız. Kalemi titreyerek kâğıda değiyor. Dışarıda bir millet ölümüne kurtuluş mücadelesi veriyor, içeride bir şairin kalbi parçalanıyor. Çanakkale cephesinde bir an duruyor zaman. Şehitler geçiyor gözümüzün önünden. Akif'in mısraları bir dua gibi yükseliyor:
Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber
Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber
Ardından Tolstoy'un odasına konuk oluyoruz. İki gündür dışarı çıkmamış. Elinde Anna Karenina'nın son satırları... Kadının trajedisiyle birlikte yazarı da dağılmış. "Anna Karenina öldü!" diye fısıldıyor ve ağlamaya başlıyor. Aşkın, acının ve varoluşun ağırlığına sessizce eşlik ediyoruz.

Yakın tarihlere geliyor, bir patlama sesi ile irkiliyoruz. Barış güvercini Hrant Dink yerde. Bir ayakkabısının altı yırtık. Sokak buz gibi. Ama en çok onun sesi yakıyor içimizi: "Beraber yaşadığınız farklılıkları yargılıyorsanız bunun adı ırkçılıktır. Ve bu, dünyanın en büyük insanlık suçudur." Peşi sıra geliyor diğer yüzler: Uğur Mumcu'nun karanlık bir sabaha bırakılmış sesi, Cem Karaca'nın yarım kalan türküleri, Tahir Elçi'nin yıkılan duvarlar arasında yitip giden cümleleri... Gökhan Açıkkollu'nun soğuk bir hücrede yitip giden masumluğu, Meriç'te boğulan umutlar, beyaz plastik bir sandalyede Kur'an okurken ruhunu teslim eden Mustafa Kabakçıoğlu... Halime Gülsu'nun sessiz vedası, Garibe Gezer'in unutulmuş çığlığı... Gülten Sayın'ın yiten canı Yusuf Kerim'i hayalden öte gerçek olarak yaşıyorum adeta.
Yanan, kavrulan yüreklerin yanına oturuyoruz hayalen. Onlarla beraber susuyor, beraber ağlıyoruz. Ve sonra kalbimize ilmek ilmek işlenen şu ses yankılanıyor içimizde:
"Eğer inanıyorsanız, muhakkak üstünsünüz."

MR MUTLUKALP

BÖLÜM 4

Bölüm 4

Hatırlarsınız, hakkında hiçbir fikrimin olmadığı birilerini karşılayacaktım havaalanında. Düşündüm taşındım ve bir çözüm buldum. Aldım elime Sızıntı dergisini tüm gelenlere gösteriyorum. Herkes garip garip bakıp geçiyor ama Fatih ile ona yardımcı olacak İsmail elimdeki dergiyi görünce hemen geldiler yanıma. "Abi nereden buldun bu fikri?" diyerek bir yandan gülüyor bir yandan da sorular soruyorlar ülke hakkında. Çok heyecanlılar. Gelmişler Mozambik'te okul açmak için iki delikanlı. İkisi de üniversiteden yeni mezun olmuş, biri 23 diğeri 24 yaşında iki delikanlı. "Hoş geldiniz." dedim. "Hayırlı olsun.". Bizde kalacaklar bir hafta 10 gün kadar. Çünkü Mozambik'te ne kalacak bir ev var ne tanıdık biri. Benim süper(!) bir arabam var. Kara Şimşek diyordum arabaya. İki kapılı, siyah ve yaş benden büyük bir araba. "Zaten Mozambik'e gidecekler bari araba sürmeyi öğreteyim." dedim. Bizim araba ile ne maceralar ne mazceralar! Debriyaja basmadan vites değiştirmeye alışmak mı dersiniz, düz yolda kaldırıma çıkmak mı dersiniz, hemen her kalkışta arabayı stop ettirmek mi dersiniz. Hepsini yaşadı garip arabam. Dili olsa "Yeter artık, kurtar beni!" diye feryat ederdi eminim.
On gün sonra arkadaşları Mozambik'e bıraktım. Tabii ki o zamanlar malum cep telefonları henüz yaygınlaşmamış. Haber alamıyoruz. Neyse Fatih ile İsmail Hint asıllı Mozambikli bir ailenin yanında kalıyorlar. Haberleşmeyi sadece ev telefonu üzerinden yapıyoruz. Kaldıkları evin beyi Abdullah amcaları ve evin hanımı Fatıma teyzeleri ile çok iyi anlaşıyorlar. Ama nasıl? Gönül diliyle. Nitekim bizimkiler Türkçe, ev ahalisi Portekizce konuşuyor ve çok iyi anlaşıyorlar. Yavaş yavaş Portekizce öğrenmeye başlayınca az da olsa anlaşabiliyorlar ama gerçekten az. Bir gün Fatıma Teyze ile Abdullah amca tartışıyorlar. Bizimkiler de sesi duyuyorlar içeriden ve üzülüyorlar. Fatih, İsmail'e "Her halde bizim yüzümüzden kavga ediyorlar, biz artık burada kalmayalım." diyor ve Abdullah amcadan izin istiyorlar başka bir yere taşınmak için. Sebebini sorunca da "Siz bizim yüzümüzden kavga ediyorsunuz. Biz gidelim." diyorlar. Abdullah amca ve Fatıma teyze öyle bir şey olmadığını ifade edip bir daha tartışmayacaklarını söylüyorlar. Arkadaşların dediğine göre o günden sonra hiç tartıştıklarını duymamışlar.

Bir gün ziyarete gitmek istedim onları Kara Şimşek ile. Fatih bana tarif ediyor yolu. Cümle aynen şöyle: "Abi, Mozambik'e girdikten sonra o anayolda dümdüz devam et. 2 saat sonra yol bitiyor. Yol bitince geri dön soldaki ilk benzin istasyonunda sizi bekliyor olacağım." Bir yandan tarife gülüyorum bir yandan Kara Şimşek'i sürüyorum. "Sorunsuz buluştuk." demek isterdim ama hayır. Bekliyoruz ki Fatih bizi benzin istasyonundan alsın. Geldi bir saat sonra. "Abi kusura bakmayım, bu Afrika usulü randevu saati. Bir saat geç kalmak çok önemli değil." dedi. Kızayım mı, güleyim mi, üzeyim mi, ne yapayım? Yolculuk toplamda 7 saat sürdü. Tek başına gitmeyeyim diye İbrahim Hoca bana yoldaş olmuştu. Yolda konuştuk, şakalaştık, ulaştık varacağımız yere. Bu arada o da bilmiyor araba sürmeyi. Yani tek şoför benim. İbrahim Hoca kim mi? Evet, o da aynı duygu düşünce ile gelmiş Güney AVrika'ya beraber kalıyoruz. Mısır El-Ezher üniversitesi mezunu, bizim gibi genç bir arkadaşımız. O da yeni gelmiş, ağzı dualı, dili zikirli, yarım hafız bir arkadaş. Arap Dili ve Edebiyatı okumuş. El-Ezher'de kural şöyleymiş: Hangi bölümü okursan oku Mısırlı isen tam, değilsen yarım hafız olmadan mezun olamıyorsun. Hani derler ya mübarek, nur yüzlü işte aynen öyle bir arkadaş. Aynı evde kalıyoruz. Yakın arkadaş olduğu için şakalaşıyor, espri yapıyor anlaşıp gidiyoruz. O da Kara Şimşek ile araba sürmeyi öğrendi. Gel zaman git zaman kendine sütlü kahve renginde yaşı Kara Şimşek'e yakın bir araba aldı. Bir gün okul müdürümüz Taner Bey bizi yemeğe çağırdı. İbrahim'in arabası ile gidiyoruz. Taner Bey'in evinin önüne geldik. Bekliyorum ki arabayı stop etsin de eve girelim. Ama arabayı stop ettirmiyor ve direksiyonun altına eğilip etrafa bakınıyor. Heyecanlı bir sesle bana "Aaaaaa! Yusuf Hocam!....."
Bekleyin daha bitmedi. Devamı gelecek...

Şeb-i Velda

Bir Sonraki Sayımızda Görüşmek Dileğiyle!

Bizi Takip Edebilirsiniz!

Seb-i Yelda
Kültür Ve Edebiyat Dergisi

www.sebiyelda.com

sebiyelda2020

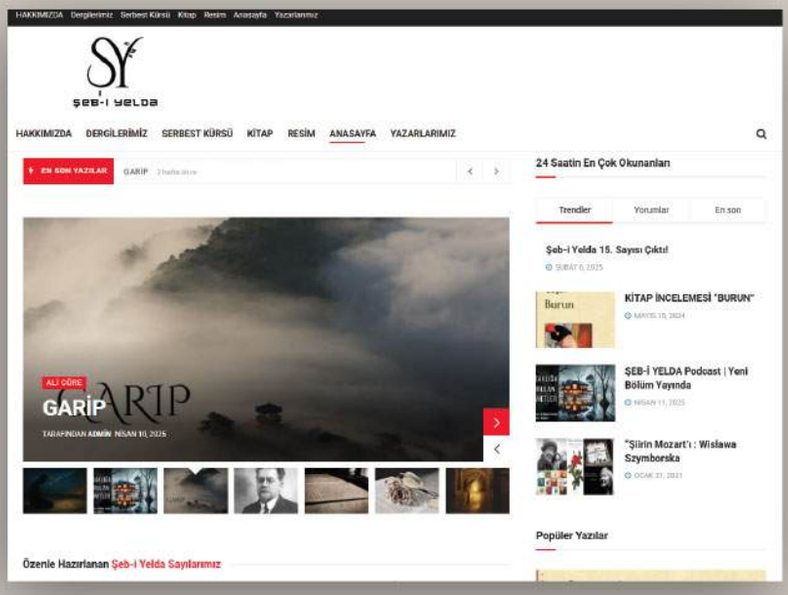

Seb-İ Yelda

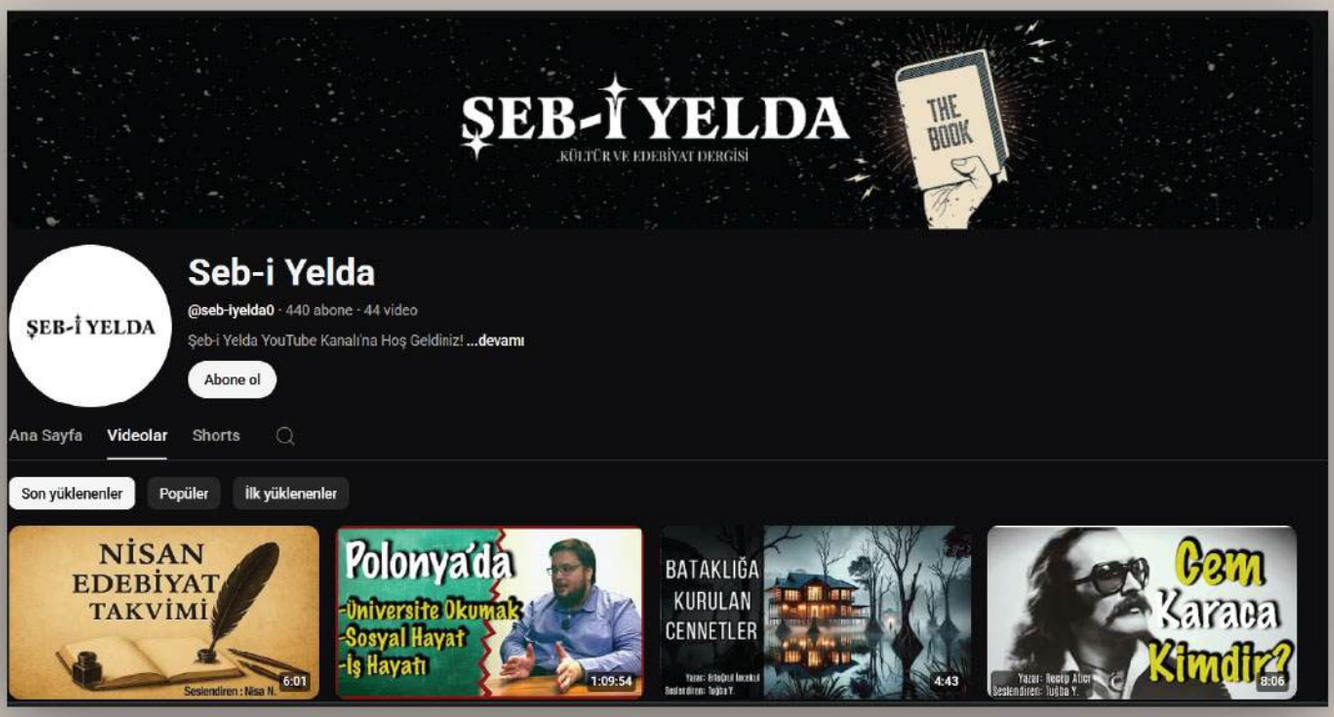

Şeb-i Yelda
Temmuz 2025 SAYI: 17
www.sebyelda.com
05 AYAĞIMA YAPRAK TAKILDI
Zeynep Gülşen
06 PEPUK KUŞU'NUN HİKÂYESİ
SEMİH DEMİR
13 NESLİ TÜKENEN NESİL
ALİ CÖRE
21 BİR ÇUVAL PİRİNÇ
SADIK UYAR

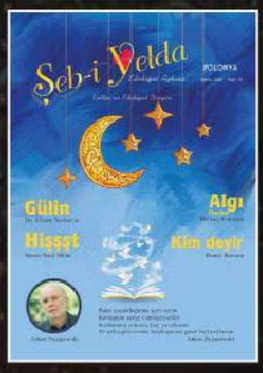
Şeb-i Yelda
POLONYA
Gülün
Algı
Hışşt
Kim deyir

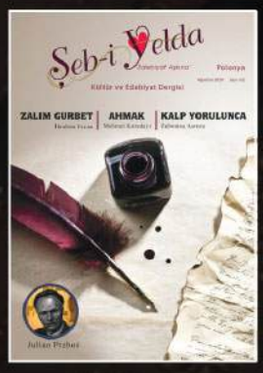
Şeb-i Yelda
ZALIM GURBET
AHMAK
KALP YORULUNCA

Şeb-i Yelda
SEVGİ SİZSİNİZ
KİM KİMİ GÖMÜYOR
DÜNYA KARARMADAN
DERVİŞİN DERDİ
ÖĞRETMEN
YAKARIŞ

Şeb-i Yelda
POLONYA
06 HİDİRELLEZ
08 ÖYLE BAK Kİ
18 GARİP
24 NEFELİŞİM
GARİP
MARIA DABROWSKA SZUMSKA

Şeb-i Yelda
POLONYA
10 KAPLAN POSTLU
19 AMİGDALA
20 EZAN ve SİMİT
24 BİN OF ÇEKSEM
ADAM MICKIEWICZ

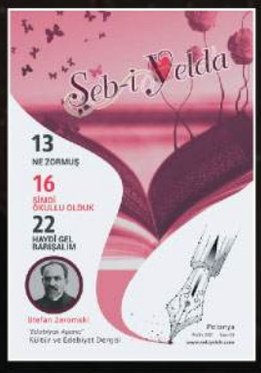
Şeb-i Yelda
13 NE ZORMUŞ
16 ŞİMDİ ÖĞÜLLÜ OLDUK
22 HAYDİ GEL BARIŞALIM
Stefan Żeromski

Şeb-i Yelda
07 EMPATİ
18
10
32 NE FARKEDER
17 KALEM VE HOKKANIN DANSI
22 AHLAKİ VE TOPLUMSAL ÇÖKÜŞ
Jedrzej Sniadecki

Şeb-i Yelda
10
14 BİLMİŞİN GÖNLÜM
20
33
Türkçe Sevgisi
Justaz Tadınuz Krezinki

"Edebiyat Aşkına"
Kültür ve Edebiyat Dergisi

ISBN
ŞEB-İ YELDA
SAYI 10
Ekim 2025
10.
Depremzedeler
Ali Cöre
LÖDZ

ISBN
ŞEB-İ YELDA
Nizami SANLI
HAYAT TEK KİŞİLİKTİR
Ali Cöre
İPEKSAR
MERSİYE
Zeynep GÜLŞEN
MARTİ
Metin ÖZDEMİR
GABRİELA ZAPOLSKA
Ömer Faruk FIRAT

Şeb-i Yelda
06
08
16
23
30
36

Şeb-i Yelda

Şeb-i Yelda
SÜKRÜN VE ÖĞRENMENİN YOLCULUĞU
YEKNESAK DUYGULAR
ANATOL STERN
DÜNYANIN EN
28 TRABZONLU KONSTANTİN
35 NEYİ ÖYRENDİ?

Şeb-i Yelda
Ben Bir Ahmet Ağamyım
Sessiz Duvarlar
Yasaklanan Fikirler
Ölüme Giden Yol
Görmeye

Şeb-i Yelda

Şeb-i Yelda

ISBN
978-83-67531